

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

ΙΣΜΕΡΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ

Κυριακή 12 Σεπτεμβρίου 1955 (Π.Ο.Η.)
"Ετος Θ'. Αριθ.— 215-216 Τιμή Φύλλου Δρχ. 2

Γραφεῖα: Ὁδὸς Νίκης 33 — Ἀθήναι
Τηλέφ. 26.752

Διευθύνεται ὑπὸ Ἀμελοῦς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ :

Ἑξάμηνος δραχ. 15.— Ἐτησία δραχ. 30
Ἐξωτερικοῦ: Ἑξάμ. δολ. 2.— Ἐτησία δολ. 4

Ο ΑΝΑΠΑΡΘΕΙΣ ΑΓΩΝΙΣΤΗΣ

ΟΡΦΑΝΟΙ ΑΛΛ' ΑΓΩΝΙΣΤΑΙ

Ἀνέτειλεν ἡ ἀποφράς ἡμέρα τοῦ ἀγῶνος μας· ἐσημειώθη εἰς τὴν ἱστορίαν μὲ ἰδιαιτέραν φρίκην· ὁ σκληρὸς Ἐφιάλτης ἠθέλησε νὰ ἀποσπᾷ ἐξ ἡμῶν τὸν προσφιλέστερον γονέον καὶ τέκνων ποιμενάρχην μας. Εἶναι πλέον γεγονός· ὁδυνηρὸν ὁ θάνατος τοῦ Πανιερωτάτου Προέδρου τῆς Ἐκκλησίας Γ.Ο.Χ. Ἡδὴ ἡ ζωὴ μας θὰ ἐπισκιάζεται τοῦ λοιποῦ ἀπὸ τὸ νέφος τῆς μελαγχολίας ἐκ τοῦ ἀπορφανισμοῦ μας.

Καὶ τὸ λυπηρὸν αὐτὸ συναίσθημα θὰ ἀμβλύνεται κάπως ἐκ τῆς γλυκερᾶς ἐλπίδος τῆς Κοινῆς Ἀναστάσεως. Εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι οἱ σωματικοὶ μας ὀφθαλμοὶ δὲν θὰ ἐπαναπολαύσουν τὸ μεγαλειώδες θέαμα τοῦ Παλλεύκου Γέροντος, ὅστις ὡς παχύςκιος πλάτανος μᾶς ἀνεκούφιζε· μὲ τὴν αὐτὴν ὅμως βεβαιότητα τὸν αἰσθανόμεθα πλησίον μας καὶ ἀναμένομεν, ὅτε τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου μας καλέσει ἐκ τοῦ κόσμου τούτου, νὰ τὸν συναντήσωμεν πρὸ τῶν πυλῶν τῆς αἰωνιότητος καὶ νὰ μᾶς ὑποδέχεται μὲ τὸ ἀγγελικὸν ἐκεῖνον μειδίαμα τῆς Ἀγίας καλωσύνης του.

Τὴν βεβαιότητα αὐτὴν τὴν καθιστᾷ πραγματικότητα ἡ Ἀγία καὶ ἀνωτέρα τῶν κοσμικῶν μικροτήτων ζωὴ του, ἥτις κατηναλώθη ὡς εὐώδης θυμίαμα εἰς τὴν φλόγα τοῦ εὐγενεστέρου Ἀγῶνος, τοῦ ἀγῶνος διὰ τὴν ὀρθοδοξίαν καὶ τὰς θρησκευτικὰς παραδόσεις.

Καὶ ἡ διαπίστωσις αὕτη διανοίγει τοὺς αἰθριωτέρους ὀρίζοντας τοῦ ἀγῶνος μας καὶ προδιαγράφει τὴν αἰσιωτέραν προοπτικὴν.

Εἶναι γεγονός, ὅτι ὁ θάνατος τοῦ δημιουργοῦ πληθὸς πολυσυνθέτων προβλημάτων. Προβλημάτων, τῶν ὁποίων ἡ λύσις ἀπαιτεῖ ψυχραιμίαν, σύνεσιν, διαύγειαν κρίσεως, σταθερότητα ἀποφάσεως καὶ πρὸ παντὸς εἰλικρινὲς χριστιανικὸν φρόνημα. Δὲν πρέπει νὰ ἀποκρύψωμεν κατὰ λόγον στοιχειώδους εἰλικρινείας, ὅτι ἀπώλεσαμεν τὸν ἀνεκτίμητον παράγοντα τῆς ἀκτινοβολίας τῆς προσωπικότητός του. Ἡ συναίσθησις ὅμως τῆς παρουσίας του μεταξὺ μας καὶ ἡ ἀνάμνησις τῶν ἀγώνων καὶ τῆς δράσεώς του θὰ μᾶς ἐξασφαλίσῃ τὸ μέτρον τῆς ἐνεργείας μας καὶ τῶν ὑποχρεώσεών μας.

Ἡ συναίσθησις τῆς πραγματικότητος οὗ τῆς θὰ πρέπει νὰ εἶναι βαθυτάτη καὶ νὰ ἀνασκάψῃ τὰς συνειδήσεις ὅλων μας, ὥστε νὰ ἐκκρίσῃ τὰ ζιζάνια τῆς ἀνθρωπίνης ἀδυναμίας, εἴτε ἐγωῖσμοι λέγονται ταῦτα, εἴτε φιλοπρωταί, εἴτε... εἴτε... εἴτε...

Ὑποσχόμεθα, ὅτι κατὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν λεπτῶν αὐτῶν προβλημάτων δὲν θὰ ἀναδειχθῶμεν τυμβωρχοὶ βάλλοντες βέλη κατὰ τοῦ κοιμωμένου Ἡγέτου μας.

Μὲ πικρίαν σκεπτόμεθα, ὅτι καθ' ἣν στιγμήν χιλιάδες ὀφθαλμοὶ ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα φλογίζονται ἐκ τῶν δακρῶν τοῦ πόνου.

Ὑπάρχουν ἄνθρωποι καὶ κληρικοὶ ἴσως, χαίρομενοι διὰ τὴν βαρύγδουπον αὐτὴν πτώσιν τῆς ὑψικόρμου Δρυός. Ναί! τρίβοντες μὲ χαιρεκάλαν τὰς χεῖρας τῶν, τὰς ὁποίας κατὰ τὸ παρελθὸν ἐξέτειναν βαναύσως κατὰ τοῦ ἀναπαυομένου Ἡρώος, καὶ θωπεύοντες τὰς ραββινικὰς γενειάδας τῶν θὰ μειδιῶσιν λέγοντες «Πᾶσι τῶρα σβύσανε αὐτοί!»

Ἐπιπόλαιοι εἰς τὰς κρίσεις τῶν! Δυστυχεῖς εἰς τὰς προβλέψεις τῶν!

Ἄς μάθουν λοιπὸν οἱ σκυλλεῦντες τὰς ἐλπίδας τῶν ἐπὶ τοῦ νεκροῦ, ὅτι ὁ θάνατος *ναθιστᾷ ὀρφανούς, ἀλλὰ δὲν ἀφοπλίζει ἀγωνιστάς*. Ὁ Ἡγέτης μας ἀφοῦ ἐκόσμησε διὰ τῆς ἐπιγέου ζωῆς του τὸ Ἔθνος καὶ τὴν Ἐκκλησίαν, κοσμεῖ ἤδη καὶ τὸ πάνθεον τῶν μεγάλων μορφῶν. Ὁ Ἡγέτης μας ἦτο ἕνας ἀγωνιστής· ἀγωνιστὴς ἐφάμιλλος τῶν μεγάλων προμάχων τῆς Ὁρθοδοξίας. Δὲν ἐδημιούργησεν ὅμως αὐτὸς τὸν ἀγῶνα, οὔτε συνέστησε τὸ θεσπέσιον Ἰδανικὸν τῆς Ὁρθοδοξίας χάριν οὐ ἠγωνίσθη.

Ἐπομένως οὐδεὶς συλλογισμὸς στηριζόμενος ἐπὶ τῶν πραγμάτων καὶ τῶν δεδομένων τῆς ἱστορικῆς πείρας, δικαιολογεῖ ἄπαισιδόξους σκέψεις ἢ χαιρεκάλους προοπτικὰς. Ἡ Ὁρθοδοξία, ὑπὲρ ἧς ἀγωνιζόμεθα εἶναι τόσον ἐκτεταμένη εἰς βάθος καὶ εἰς ὕψος, ὥστε ἐκ τῆς φύσεώς της νὰ μὴ ἀντιμετωπίζῃ οὐδένα κίνδυνον! Εἶναι προβολὴ τοῦ Οὐρανοῦ. Καὶ ὁ Οὐρανὸς δὲν κινδυνεύει ἀπὸ πτώσιν. Ὁ Ἀγὼν τῆς Ὁρθοδοξίας δὲν συμπίεζεται ποτὲ εἰς τὰ στενὰ ὄρια ἐπὶ μέρους μόνον προβλημάτων, οὔτε οἱ ἀγωνιζόμενοι μὲ εὐσυνειδησίαν διὰ τὴν Ὁρθοδοξίαν θεωροῦνται «ἀκέφαλοι» ποτέ, διότι ἡ «Κεφαλὴ» τῆς Ὁρθοδοξίας δὲν ἔχει οὐδεμίαν σχέσιν μὲ τὰς ἀνθρωπίνους κεφαλὰς.

Ἄς γνωρίζουν λοιπὸν οὗτοι, ὅτι ὀλιβόμεθα διότι παρεμείναμεν ὀρφανοί· δὲν θὰ παύσωμεν ὅμως νὰ εἴμεθα ἀγωνισταί. Τοὺς ὑπενθυμίζομεν δὲ τὴν περίοδον 1924—1935, ὥστε νὰ μὴ βαυκαλίζωνται μὲ ἀνοήτους καὶ παιδαριώδεις ὑπολογισμοὺς Ἡ μάχαιρά μας κατέστη τομωτέρα καὶ τὸ ξίφος μας ἀποτελεσματικώτερον.

Ἀγαπητοὶ Ἀναγνώσταί

Σπογγίσате τὰ δάκρυα ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν Σας. διατηρήσατε ζωηρὰν καὶ ἀνεξίτηλον τὴν φυσιογνωμίαν τοῦ Ἡγέτου μας· διατηρήσατε τὰς συμβουλὰς του, τὰς προτροπὰς του ὡς ἱερὰν καὶ σεβασμίαν παρακαταθήκην· βαδίσαιε μὲ ἀποφασιστικότητα τὴν ὁδὸν τοῦ ἀγῶνος καὶ τοῦ καθήκοντος, μέσα εἰς τὰ πλαίσια τοῦ ἐχάραξεν Ἐκεῖνος.

Ὁ Ἀγὼν συνεχίζεται ἡ Ὁρθοδοξία δὲν δύνει ἐμείναμεν ὀρφανοί, ἀλλὰ θὰ παραμείνωμεν ἀγωνισταί.

Διονύσιος Μπατιστάτος
Παναγιώτης Βρετᾶκος

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ

Κατωτέρω παραθέτουμεν τὰ ἐκδοθέντα ψηφίσματα πένθους τῆς Π. Θ. Ε. Ο. Κ., τῆς Μεγάλης Ἐπιτροπῆς Ἀγώνος, τοῦ Κλήρου τῆς Ἐκκλησίας Γ. Ο. Χ., τοῦ Συλλόγου Κυριῶν « Παναγία ἡ Ὁδηγήτρια » Ἐξ αὐτῶν διαφαίνεται ἡ Προσήλωσης καὶ ἡ ἀγάπη ὧν πρὸς Ἐκείνον.

Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ τῶν Γ. Ο. Χ. Ἐλ-
λάδος συνελθοῦσα ἐκτάκτως ἐπὶ τῷ ἀδοκίμῳ θανά-
τῳ τοῦ Πανιερωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Γ. Ο. Χ. Πρ.
Φλωρίνης κυροῦ Χρυσοστόμου καὶ ἀκούσασα τοῦ
Πανοσιολογιώτατου Ἀρχιμανδρίτου Μερκουρίου Κα-
λοσκάμη ἐψήφισε τὰ κάτωθι.

1) Συγκαλεῖ ἅπαντα τὸν Κλῆρον, ὅπως προσέλ-
θῃ καὶ λάβῃ μέρος εἰς τὴν κηδείαν, γενησομένην
τὴν 9ην πρωϊνὴν τῆς Τετάρτης ἐκ τοῦ Ἱεροῦ Να-
οῦ Μεταμορφώσεως Κυψέλης (Τέρμα Σκύρου).

2) Κηρύσσει 40ήμερον πένθος καὶ προτρέπει ὅ-
πως ψαλλῶσι κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ Τρισάγια.

3) Ἀποφασίζει νὰ ἀναρτήσῃ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ
ἐν τοῖς Γραφείοις,

4) Ἀποφασίζει τὴν ἐν καιρῷ ἔκδοσιν εἰδικοῦ
ἀναμνηστικοῦ βιβλίου.

5) Ἀποφασίζει νὰ ἐκφράσῃ τὰ συλλυπητήρια τοῦ
κλήρου πρὸς τὴν οἰκογένειαν τοῦ μεταστάντος.

9) Νὰ δημοσιεύσῃ τὸ παρὸν εἰς τὸν ἡμερήσιον

τύπον καὶ τὴν « Φωνὴν τῆς Ὁρθοδοξίας ».

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7)21)9)1955.

Ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ

† Ἀρχιμανδρίτης Μερκούριος Καλοσκάμης

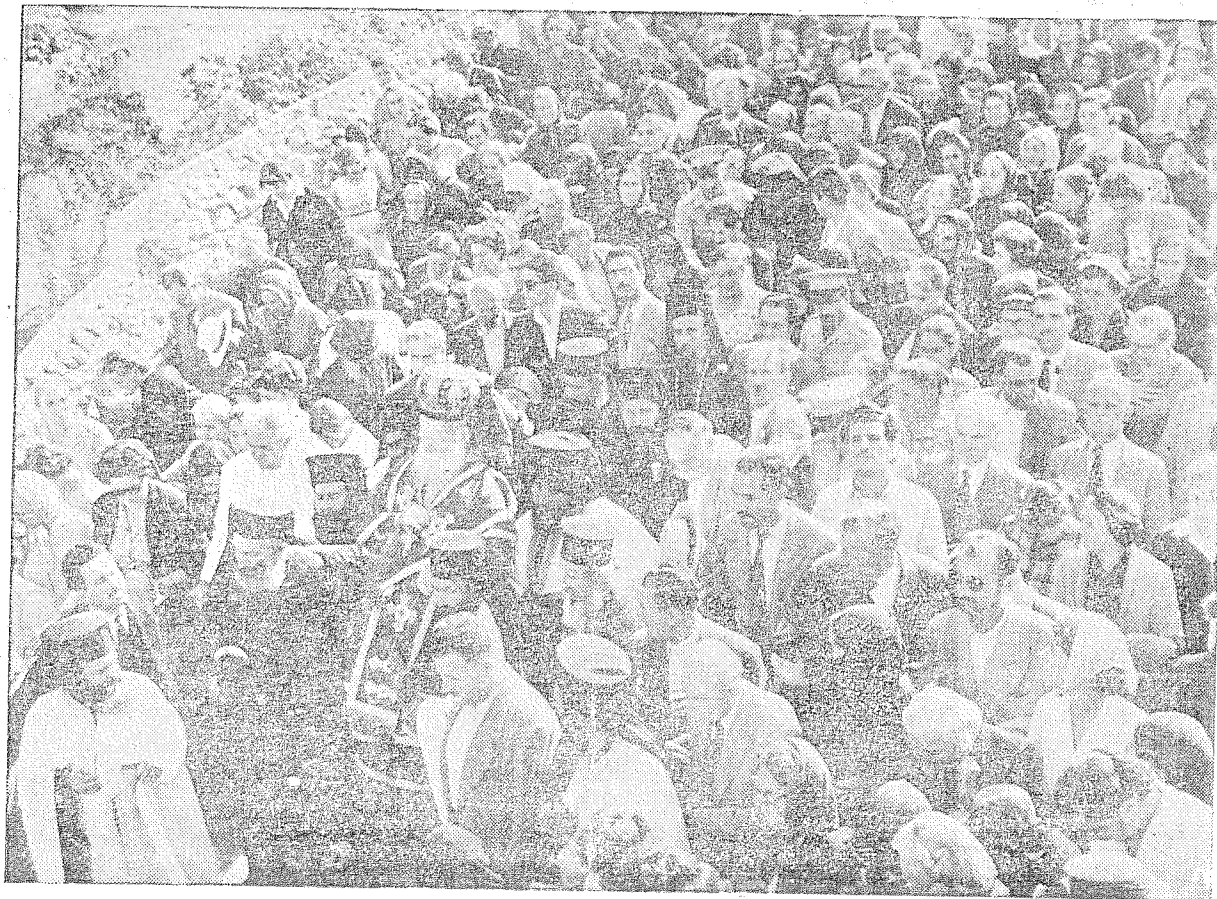
† » Παντελεῖμων Τσαλούκης

† » Καλλιόπιος Γιαννακούλδουλος

Ἡ Μεγάλῃ Ἐπιτροπῇ Ἀγώνος τῆς Πανελλη-
νίου Ὁργανώσεως τῶν Γ. Ο. Χ. συνελθοῦσα ἐκτά-
κτως ἐπὶ τῷ ἀδοκίμῳ θανάτῳ τοῦ Μακαριωτάτου
Ἀρχιεπισκόπου τῶν Γ. Ο. Χ. πρώην Φλωρίνης ΚΥ-
ΡΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ καὶ ἀκούσασα τοῦ Προέ-
δρου αὐτῆς κ. Π. Μ. ΡΟΖΑΚΗ ψηφίζει τὰ κάτω-
θι :

1) Συγκαλεῖ ἅπαντα τὰ στελέχη τῆς ἀγωνιστι-
κῆς Ὁργανώσεως, ὅπως προσέλθουν καὶ παρακολου-
θήσουν τὴν κηδείαν τὴν 9ην πρωϊνὴν τῆς 8)21
τρέχοντος ἐκ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Μεταμορφώσεως τοῦ
Σφτήρος (Κυψέλη τέρμα ὁδοῦ Σκύρου).

2) Κηρύσσει τεσσαρακονθήμερον Πένθος, κατὰ

..... Γιὰ νὰ πάρῃ κανεῖς μιὰ ἰδέα ἀπὸ τὴν ἀνθρωποθάλασσα ποὺ ἔτρεξε
νὰ προέμψῃ τὸν Σεβαστό® τῆς Ἡγέτη

τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου θὰ ὁργανωθῶσι ὁμιλῶντες ἐπὶ τοῦ Μεγάλου ἔθνικοῦ καὶ θρησκευτικοῦ ἔργου τοῦ ἐκλιπόντος θρησκευτικοῦ Ἡγέτου.

3) Ἀποφασίζει νὰ ἐκφράσῃ τὰ βαθύτατα Συλλυπητήριά της καὶ τὴν ὀλόψυχον συμμετοχὴν της, εἰς τὸ βαρὺ πένθος τῆς οἰκογενείας του.

4) Ἀποφασίζει νὰ ἐκδώσῃ εἰδικὸν Λεύκωμα ἐπὶ τοῦ ἔργου τοῦ μεταστάντος.

5) Νὰ Δημοσιευθῇ τὸ παρὸν εἰς τὸν ἡμερήσιον τύπον καὶ τὴν «ΦΩΝΗΝ τῆς ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ».

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8(21)9/1955.

Ὁ Πρόεδρος

Π. Μ. Ροζάνης

Τὰ Μέλη

Δ. Κυριακόπουλος, Α. Ζαχαρίας, Π. Καραμάνος, Π. Μπατιστάτος, Νικ. Χειλαδάκης, Χ. Λιανός, Π. Λέκκας, Ν. Μανουσάκης, Στ. Καραμήτσος, Ἀναργ. Παναγιωτόπουλος, Γ. Τζιμόπουλος, Δ. Χασιώτης, Δ. Λαμπρόπουλος, Ἰδομ. Κονταράκης, Π. Σεργόπουλος, Π. Βρεττάκος.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Π.Θ. Ἑθν. Ὁρθόδοξου Κοινωνίας, συνελθὼν ἐκτάκτως εἰς τὰ Γραφεῖα του, ἐπὶ τῷ ἁδοκίῳ θανάτῳ τοῦ Πανιερωτάτου Ἀρχιεπισκόπου τῶν Γ.Ο.Χ. πρώην Φλωρίνης Χρυσοστόμου καὶ ἀκοῦσαν τοῦ Προέδρου τοῦ Δ.

Συμβουλίου Δ. Κυριακοπούλου ἀπεφάσισεν τὰ κάτωθι.

1) Νὰ ἀκολουθήσῃ Σύσσωμον τὴν κηδεῖαν.

2) Νὰ καταθέσῃ Στέφανον ἐπὶ τῆς Σοροῦ.

3) Νὰ ἀναρτήσῃ τὴν Φωτογραφίαν του ἐν τοῖς Γραφείοις.

4) Νὰ παραμείνωσι ἐπὶ τριήμερον τὰ γραφεῖα κλειστά.

5) Νὰ ἐκφράσῃ τὰ Συλλυπητήρια εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ μεταστάντος.

6) Νὰ δώσῃ τὸ παρὸν ψήφισμα πρὸς δημοσίευσιν εἰς τὸν ἡμερήσιον Τύπον καὶ «ΦΩΝΗΝ τῆς ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ».

7) Καλεῖ τοὺς ἀδελφοὺς ὅπως προσέλθωσιν εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν τοῦ Σωτήρος

(Τέρμα ὁδοῦ Σκύρου) αὔριον Τετάρτην καὶ ὥραν 9ην Πρωινήν καὶ ἀποδώσωσι τὴν ὑστάτην τιμὴν πρὸς τὸν ἐκλιπόντα Πνευματικὸν μας Ἡγέτην.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8(21)9/1955

Ἐντολῇ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου

Ὁ Πρόεδρος Ὁ Γεν. Γραμματεὺς

Δ. Κυριακόπουλος Γ. Τζιμόπουλος

ΨΗΦΙΣΜΑ

Τὸ Δ.Σ. Κυριῶν «Παναγία ἡ Ὁδηγήτρια» συνελθὼν ἐκτάκτως ἐπὶ τῇ θλιβερᾷ εἰδήσει τοῦ Θανάτου ἀειμνήστου Μητροπολίτου καὶ ἔθνικοῦ ἀνδρὸς πρώην Φλωρίνης Χρυσοστόμου καὶ ἀκοῦσαν τῆς Προέδρου αὐτοῦ κ. Μαρίας Παπαμακαρίου ψηφίζει τὰ κάτωθι :

1) Νὰ ἐκφρασθῶσι τὰ συλλυπητήρια πρὸς τὴν οἰκογένειαν τοῦ μεταστάντος.

2) Νὰ καταθέσῃ στέφανον ἐπὶ τῆς σοροῦ.

3) Νὰ παρακολουθήσῃ σύσσωμον τὴν κηδεῖαν.

4) Νὰ ἀναρτήσῃ τὴν εἰκόνα τοῦ μεταστάντος ἐν τοῖς Γραφείοις τοῦ Συλλόγου.

5) Νὰ ἐπιδώσῃ τὸ παρὸν ἐπὶ πολυτελοῦς χάρτου ἀναγεγραμμένον εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ μεταστάντος,

6) Νὰ δημοσιεύσῃ τὸ παρὸν εἰς τινὰ Ἀθηναϊ-

κὴν ἐφημερίδα καὶ εἰς τὴν «Φωνὴν τῆς Ὁρθοδοξίας».

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Σεπτεμβρίου 1955

Ἡ Πρόεδρος

Μ. Παπαμακαρίου.

Ἡ Γ.Γραμματεὺς

Βασ. Κόντου

Λίγο πρὶν φύγῃ γιὰ τὴν τελευταία του κατοικία, κοντὰ ἀπὸ τοὺς ἀγαπημένους του συγγενεῖς τὰς οἰκογενεῖας Γ. Καβουρίδου κ. Κ. Ζαχαρίου.

Φωτογραφία αἰκηδεῖας

Ὑπάρχουν ὅλαι αἱ φωτογραφίαι ἐκ τῆς κηδεῖας τοῦ ἀειμνήστου Ἡγέτου μας Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ προμηθευθῶσι νὰ ἀπευθύνωνται εἰς τὰ Γραφεῖα «Φωνῆς τῆς Ὁρθοδοξίας», Νίκης 33 — Ἀθήναι.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Α. Ἀργυρίου, Θεογνίκην. — Λόγω πληθώρας ὕλης ἡ διαμαρτυρία σας θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ προσεχές φύλλον.

Παλλαϊκὸν Προσκύνημα

Ἀπὸ τὴν μεσημβρίαν τῆς Τρίτης πού ὁ νεκρὸς ἀρχηγὸς μᾶς ἐξετέθη εἰς λαϊκὸν προσκύνημα εἰς τὸν Ι. Ν. τῆς Μεταμορφώσεως Κυψέλης, μέχρι τὴν ἀντίστοιχον ὥραν τῆς Τετάρτης ὅπου καὶ ἦλθεν εἰς τὸν τάφον καὶ ἐχάθη ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς μᾶς ὑπῆρξαν δραματικαὶ στιγμαὶ καὶ ἐξετιλήχθησαν σκηναὶ σπαρακτικαὶ καὶ θρηνηκώταται. Ὁλος αὐτὸς ὁ κόσμος πού ἐθρηνοῦσε ἀσυγκράτητος, πρέπει νὰ εἶχε τὴν αἰσθησὶν μιᾶς μεγάλης ἐκκλησιαστικῆς καὶ ἐθνικῆς συμφορᾶς. Ὁ γόος καὶ ὁ σπαραγμὸς τοῦ πλήθους, τὸ ἀτέρμον ρεῦμα τοῦ λαοῦ, τοῦ κάθε τάξεως καὶ προελεύσεως λαοῦ πού ἀλλοπαρμένο ἔφθανε ἀπὸ ὅλας τὰς κατευθύνσεις ἐμπρὸς εἰς τὸν νεκρὸν ἀρχηγόν, ἦτο ἡ ἀπόδειξις τῆς μεγάλης τοῦ ἀκτινοβολίας. Τὸ θέαμα ἦτο ἀνώτερον πάσης περιγραφῆς. Τὸ τραγικὸν μῆνυμα πού ἔφθασε ἀπὸ στόμα σὲ στόμα ἕως τὰ πέρατα τῆς ἑλληνικῆς γῆς, καὶ ἐξεσήκωσε τὸ θρῆνον καὶ τὸ κλάμα μυριάδων χριστιανικῶν ψυχῶν, ἔφερε τέλος ἐμπρὸς εἰς τὸ σεπτὸν σκῆνωμα τοῦ νεκροῦ ἱεράρχου τὸν ὀλοφυρμὸ ὀλοκλήρου τοῦ Ἑθνους.

Οἱ ἄνθρωποι ἔφθανον δρομαῖοι, ἑξαλλοὶ καὶ κατακεραυνωμένοι ἀπὸ τὸ φορικτὸ ἄγγελμα. Ἡ ἀιμόσφαιρα ἦτο ἡλεκτρισμένη ἀπὸ τὴν καθολικὴν συγκίνησιν καὶ ἡ ἀπελπισία πού ἐχαράσσετο εἰς τὰ πρόσωπα τῶν ἀνθρώπων ἔδειχνε πόσον ἠγαπήθη ὁ μεγάλος ἡγέτης.

Μέσα εἰς μιαν τοιαύτην ἀποκορυφωμένην συγκίνησιν καὶ ἐνῶ οἱ ὀφθαλμοὶ μᾶς δὲν εἶχον ἀκόμη συνειθίσει τὸ θέαμα τοῦ νεκροῦ ἱεράρχου, ὁ ὑπουργὸς Δικαιοσύνης κ. Θεοφανόπουλος, ὅστις εἶχεν φθάσει εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν μόλις ἐπληροφόρηθη τὸ τραγικὸν γεγονὸς ἀφοῦ ἔλαβε, τὸν λόγον εἶπεν τὰ ἑξῆς: «Ὁ ἄνθρωπος τοῦ ὁποῖου τὸ λείψα-

νον ἀτενίζομεν δὲν ὑπῆρξεν τυχαῖος. Ἐνεσάρκωσεν εἰς τὴν μεγάλην τοῦ καρδίας ὅ,τι ὑψηλότερον ἔχει ὁ ἄνθρωπος ἐπὶ γῆς. Καὶ τοῦτο εἰς ἐποχὴν πού ἀπαιτεῖτο θάρρος καὶ καρτερία ἀνεξάντλητος. Ὁ καθείς μᾶς ἔχει ὑποστεί τὴν εὐεργετικὴν ἀκτινοβολίαν τοῦ ἀνδρός καὶ ἡ ἱστορία τῶν ἡμερῶν μᾶς δὲν ἔμπορεῖ νὰ τὸν ἀγνοήσῃ. Τὸ χρέος μᾶς σήμερον παραμένει ἡ συνέχισις τῆς πορείας τὴν ὁποίαν ἐκεῖνος ἔταμε. Ἄς εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ἡ παρουσία τοῦ πνεύματός του δὲν θὰ παύσῃ νὰ μᾶς σκέπῃ καὶ νὰ μᾶς καθοδηγῇ καὶ πέραν τοῦ τάφου». Ἡ συγκινήσεις ὅμως καὶ τοῦ ὁμιλητοῦ καὶ τοῦ λαοῦ ἦτο τοιαύτη ὥστε ὅλοι ἐξέσπασαν εἰς λυγμούς. Εἰς τοιαύτας στιγμὰς καμμία δύναμις τῆς λογικῆς δὲν εἶναι δυνατόν νὰ καταστείλῃ τὸ συναίσθημα καὶ νὰ ἀνακόψῃ τὸν δρόμον τῆς καρδίας πού θέλει νὰ κλάψῃ νὰ θρηνήσῃ πικρὰ τὸν χαμὸ ἐνὸς θρησκευτικοῦ καὶ ἐθνικοῦ ἥρωος. Ἡ ἡμέρα τῆς Τρίτης ὑπῆρξεν ἡμέρα παλλαϊκοῦ συναγερμού καὶ συγκλονισμοῦ τῶν ψυχῶν ἀπὸ τὸ φορικτὸν ἄγγελμα. Καὶ ἐνῶ ὅλοι εἰς τὴν ἀρχὴν ἐννοιώσαμε νὰ καταρρέῃ τὸ θάρρος μᾶς σὰ νὰ κτυπηθῇ καμὲ ἀπὸ ἰσχυρὸ κεραυνό, συσπειρώσαμε τὰς δυνάμεις μᾶς εἰς μιαν ὑστάτην προσπάθειαν διὰ τὴν ἐπομένην. Ἐπρεπε νὰ συνοδεύσωμε μὲ τὸ κεφάλι ψηλὰ τὸν μεγάλο ὁμολογητὴ τῆς πίστεως ἀφοῦ καὶ ὁ ἴδιο ποτὲ δὲν τὸ ἔσκαψε ἐμπρὸς εἰς τὸν ἐβρισμὸ ἢ τὸ δέλεαρ.

Τὸ πρωτὶ τῆς Τετάρτης ἦρξεν τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τοὺς γύρω χώρους καταμέστους ἀπὸ κόσμος. Κατόπιν ὅμως ἀπεδείχθη ὅτι αὐτοὶ δὲν ἦσαν παρὰ αἱ προφυλακαὶ τῆς κοσμοπλημύρας πού ἐξεχύθη σὲ λίγο ἀπὸ ὅλα τὰ σημεῖα τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς. Τέλος διεκρίναμε μορφὰς ἀγωνι-

Ὁ Κλήρος περιστοιχίζει τὸ σεπτὸν Σκῆνωμα

μορφὰς ἀγωνι-

στῶν ἀπὸ τὰ παραρτήματα. Βόλος, Λάρισα, Θή-
βας, Κριεκούκι, Χαλκίδα κλπ., ἔδωσαν τὸ «παρὼν»
εἰς τὸν ἀρχηγὸν τοὺς καὶ τὸν προέπεμψαν εἰς τὴν
τελευταίαν του κατοικίαν. Ὁ μέγας ἡγέτης ἐγνώ-
ριξε τὴν πίστιν ὅλου αὐτοῦ τοῦ λαοῦ καὶ αὐτὸ τοῦ
ἔδιδε πάντοτε θάρρος καὶ πεποίθησιν διὰ τὸν θρί-
αμβον τῆς Ἐκκλησίας, χάριν τῆς ὁποίας ἠνάλωσε
ὅλην τὴν πολυτάραχον ζωὴν του.

Μέσα εἰς τὸν Ι. Ναὸν ὑπερτεσσαράκοντα ἑρεῖς
μας εἰς δύο μακροὺς στίχους ἔψαλλον τὴν νεκρώσι-
μον ἀκολουθίαν. Ὁ συνασπισμὸς καὶ ὁ θρήνος εἶχε
δημιουργήσει ἀτμόσφαιραν ἐξαιρετικῶς τεταμένην
καὶ συγκινητικὴν. Ἐξω χιλιάδες λαοῦ συνωθού-
ντο νὰ πλησιάσουν τὴν θύραν τοῦ ναοῦ μὲ τὴν ἐλπίδα
νὰ ἀσπασθοῦν διὰ τελευταίαν φορὰν τὴν ἁγίαν
χεῖρα τοῦ δεσπότου μας. Κοινὴ ἦτο ἡ ὁμολογία δι-
οὐδέποτε διεδραματίσθησαν συγκινητικώτεραι σκη-
ναὶ ὁμαδικοῦ πένθους. Τὸ λείψανον τοῦ ἀνδρὸς
ποῦ ἐσκέπασε μὲ τὴν παρουσίαν του δύο δεκαετηρί-
δας τὸν ἀγῶνα μας ἐδέχετο τὰς τελευταίας ἐκδη-
λώσεις καλλιλαϊκῆς λατρείας.

Ὅταν ἔρχεται ἡ στιγμή νὰ ἀποχαιρετίσῃ τὸν
νεκρὸν ἐκ μέρους τοῦ κλήρου ὁ Πανός. Ἀρχιμαν)

της κ. Χρυσόστομος Ναζλίμης, ἡ συγκί-
νησις καὶ ὁ κοπετός κορυφούνται. Ὁ
ὁμιλητὴς μὲ μέγαν κόπον ἀρθρώνει
τὰς λέξεις. Καμμία ἄλλη ἀνθρωπίνη ἐκ-
δήλωσις δὲν εἶναι ἐκφραστικώτερα εἰς
τοιαύτας στιγμὰς ἀπὸ τὸ κλάμα. Τὸ αὐτὸ
συμβαίνει καὶ μὲ τὸν δεύτερον ὁμιλητὴν
τὸν καλὸν καὶ μέγαν μας φίλον κ.
Ροζάκη. Ὁ κ. Κυριακόπουλος καὶ ὁ
Πανός. Ἀρχ.της κ. Ἀκάκιος Παπᾶς κλεί-
ουν μὲ τοὺς ἀποχαιρετιστηριοὺς λόγους
τὴν σειρὰν τῶν ὁμιλητῶν.

Ἐν τῷ μεταξὺ πυκναὶ τάξεις ἀστυ-
φυλάκων συγκρατοῦν τὰς ὠθήσεις τοῦ
πλήθους ποῦ ἀγωνίζεται νὰ εἰσέλθῃ εἰς
τὸν ναόν. Ἐχουν περάσει πολλοὶ ὥραι
καὶ τὸ ρεῦμα τῶν προσκυνητῶν δὲν
φαίνεται νὰ ἐξαντλήται. Ὁ χρόνος τῆς
ἐκφορᾶς ἔχει παραβιασθῇ κατὰ δύο ὥ-
ρας. Κρίνεται σκόπιμος ἡ διακοπὴ τοῦ
προσκυνηματος καὶ ἡ ἐκφορὰ τοῦ νεκροῦ
ἔχει πλησιάζει ἄλλωστε ἡ μεσημβρία.

Ἡ ἐμφάνισις εἰς τὸ ἀπειράριθμο
πλήθος τοῦ ἁγίου λειψάνου ἦτο ὡς ἔ-
ναυσμα εἰς τὴν τεταμένην συγκίνησιν
τοῦ λαοῦ. Ὁ βαθμὸς καὶ ἡ ἐντασις τῶν
συγκεκινημένων ἐκδηλώσεων τοῦ πλή-
θους οὔτε περιγράφεται οὔτε ἀποδίδεται
ἄλλως πως. Σημειώνομεν μόνον ὅτι ὅλοι
ἐκλαίον. Ἐβλεπες μίαν ἀνθρωποθάλασσαν
νὰ συνταράσσεται ἀπὸ τὸ ἀναφυλητὸ
καὶ νὰ σπαράσσεται ἀπὸ τὸν ἀσυγκρά-
τητο πόνο τοῦ ἀποχωρισμοῦ.

Ὅλο αὐτὸ τὸ πλήθος μολονότι διε-
καίετο ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ ἀκολουθή-
σῃ τὸν ἀρχηγὸν του ἕως τὸ τέγμα τῆς
πορείας του, δὲν ἠμποροῦσε, διότι ἡ μο-
νὴ τοῦ «Ἄξιον ἔστι» εἰς τοὺς πρόποδας

τῆς Πάργης εἰς τὴν ὁποίαν θὰ ἀνεπαύετο, ἦτο
εἰς μακροτάτην ἀπόστασιν. Ἐν τούτοις ἡ νεκροφό-
ρος ἔσυρε εἰς τὸ κατόπιν τῆς μακρᾶν φάλαγγα δια-
κοσίων αὐτοκινήτων.

Ἦκούσθησαν νεοημερολογίται νὰ λέγουν. «Νὰ
ἔνως δεσπότης ποῦ τὸν ἀγαποῦσαν ὅλοι οἱ ἄνθρω-
ποι».

Ἡ κωμόπολις τοῦ Μενιδίου ἀπὸ τὴν ὁποίαν θὰ
διήρχετο ἡ πομπὴ εὗρίσκετο ἐπὶ ποδός. Τὴν ὑπεδέχ-
θησαν ἑκατοντάδες ἄνθρωποι ποῦ γονατιστοὶ ἔρρα-
νον μὲ ἄνθη τὸν ἀπερχόμενον ἀρχηγόν. Ἔτσι ὁ
παλαικὸς συναγεμὸς ἔδειξε δι' ἄλλην μίαν φορὰν
πόσον βαθειὰ εἰς τὰς ψυχὰς εἶχεν ριζοβολήσει ὁ
σπόρος, ποῦ ὁ ἡγέτης μας ἐσπείρε εἰς τὴν ἐπὶ γῆς
πορείαν του. Μακάριος ἐκεῖνος ποῦ θὰ θίσει ὡς ἰ-
δανικὸν τῆς ζωῆς του τὴν συνέχισιν τοῦ αὐτοῦ ἔρ-
γου.

Εἰς τὴν Μογὴν, ἀφοῦ πρῶτον ἡ πομπὴ εἰσῆλθεν
εἰς τὸν Ναόν, ὠδηγήθη τέλος εἰς τὸν τάφον ποῦ
ἠνοίχθη ἔμπροσθεν ἐνὸς μικροῦ πολυγωνικοῦ ἐκ-
κλησιδίου ἔχοντος τὸ σχῆμα τῶν πρωτοχριστιανικῶν
Μαρτυρίων, ναϊδρίων δηλ. ποῦ ἀνυγείροντο εἰς τοὺς
τάφους τῶν μαρτύρων. Ἐκεῖ διὰ τελευταίαν φορὰν

Ὁ λαὸς περιστοιχίζει μὲ εὐλάβεια τὸ σεπτὸ σκῆνωμα

ἀπεχαιρέτισε τὸν πολὺκλαυστον ἡγέτην μας, ὁ θεολόγος κ. Δ. Μπατιστάτος, τοῦ ὁποῦ οὗ ὁ τόνος ἦτο πρᾶγμα μνημειώδης. Ἦτο ὡς ὅρκος ἐμπρὸς εἰς τὴν ἀπερχομένην ἐκ τοῦ κόσμου τούτου μορφὴν τοῦ ἀνθρώπου πού ἐστάθη πρότυπον αὐταπαρνήσεως, ἡθους, καὶ χριστιανικοῦ ἡρωϊσμοῦ.

Αἱ δάλγαι τελευταῖαι σιγμαὶ δὲν ὑπῆρξαν ὀλιγώτερον συγκινητικά.

Ὅταν ὁ τάφος εἶχεν κλείσει πιά τὸ φρικτὸν δράμα τῆς μορφῆς τοῦ μεγάλου ἀνδρός, αἱ καρδιαὶ ὅλων ἐσφίχθησαν ἀπὸ τὸ βάρος μιᾶς προσωρινῆς ἐντυπώσεως ὅτι ὅλα ἐχάθησαν.

Ἡ δδύνη ἐγίνετο τρομερωτέρα καὶ ἀνέβαινεν εἰς τὸν λάργγα ὡς λυγμὸς λουγκράτης.

Πολλοὶ ἀπεμονώθησαν ἀπὸ τὸ πλῆθος καὶ ἐξέσπασαν εἰς ἕναν ὕψιστον σπαρακτικὸ θρήνο.

Καὶ ὅμως εἶναι βέβαιον ὅτι ἂν ἡδύνατο νὰ μᾶς ὁμιλήσῃ ὁ καλὸς μας πατέρας τὴν στιγμὴν ἐκείνην θὰ ἐπανελάμβανεν τὰ λόγια τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. «Ἐγὼ γὰρ ἤδη σπένδομαι, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἐμῆς ἀναλύσεως ἐφύστηκε· τὸν ἀγῶνα τὸν κα-

λὸν ἡγώνισμαι, τὸν δρόμον τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα· λοιπὸν ἀπόκειται μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος, ὃν ἀποδώσει μοι Κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος κριτής, οὐ μόνον δ' ἐμοί, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς ἡγαπητοῖς τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ...»

ΑΜΥΔΡΑ ΣΚΙΑΓΡΑΦΙΑ

Ο ΠΡ. ΦΛΩΡΙΝΗΣ ΩΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Πολὺ δύσκολο εἶναι νὰ ξεχάσῃ κανεὶς μιὰ μορφὴν, σὰν τὴν μορφὴν τοῦ Μητροπολίτου Χρυσόστομου. Ἐχει ἐπιβληθῇ εἰς τὰς ψυχὰς ὅσων τὸν ἐγνώρισαν καὶ ἔχει ἀφίσει ἀνεξίτηλον τὴν σφραγίδα τῆς προσωπικότητός του ἐπ' αὐτῶν.

Ποῦ εὐρίσκεται ὅμως τὸ θεμέλιον τῆς δυνάμεως αὐτῆς καὶ ποῖα ἡ πηγὴ τῆς λαμπρᾶς αὐτῆς ἀκτινοβολίας τοῦ ἀνδρός; Ἡ μόρφωσίς του ἦτο πολὺπλευρος καὶ διεκρίνετο διὰ τὸ βάθος της. Ὅσοι ἠτύχησαν νὰ ἀκούσουν κηρύγματά του ἢ νὰ μελετήσουν ἔργα του θὰ δύνανται νὰ διαβεβαιώσουν,

ὅτι ὁ Μητροπολίτης Χρυσόστομος εἶχε κατορθώσει νὰ συνδυάσῃ εἰς μίαν ὁργανικὴν ἐνότητα τὸ βάθος τοῦ στοχασμοῦ, τὸ ὕψος τῶν νοημάτων, τὴν χάριν τοῦ λόγου, τὴν ἀπλότητα τῶν ἐκφράσεων. Ἡ μόρφωσις διὰ τὸν Χρυσόστομον δὲν εἶχε τὴν μορφὴν μερικῶν (πολλῶν ἢ ὀλίγων) γνώσεων, τοποθετημένων ὅπως τὰ βιβλία εἰς πλουσίαν βιβλιοθήκην· ἦτο τὸ πνευματικὸν πλαῖσιον μιᾶς ζωῆς πειθαρχημένης εἰς τὴν ἱεραρχίαν τῶν ἀξιῶν καὶ ἀντιλῶσης τοὺς ζωτικὸς αὐτῆς κυμῶν ἀπὸ τὰ ἀστείρευτα καὶ ἀνεξάντλητα βάθη τῆς νοήσεως, τῆς νοήσεως ὅμως ποὺ κατηνυγάζοι ἀπὸ τὸ ἀνέσπερον μεγαλεῖον τοῦ χριστιανισμοῦ!

Καὶ δι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγον ἀπὸ τὴν ἐν γένει συμπεριφορὰν τοῦ αἰμνήστου γέροντος ἔλειπε αὐτῇ ἡ ἐξεζητημένη κομψότης τῶν «μορφωμένων», ποὺ τοὺς καθιστᾷ ἀποκρουστικούς διὰ τὰς μικρολόγους σχολαστικότητας καὶ ἀπαισίους διὰ τὴν ἔπαρσιν ἐκ τῆς «μορφώσεως».

Ὁ ἀλησμόνητος ἐπίσκοπος εἶχε μετουσιώσει ὅλην τὴν μόρφωσιν, τὴν τεραστίαν καὶ πολυποίκιλον εἰς ἕναν μοναδικὸν καὶ ἰδεώδη ἀνθρωπισμόν.

Καὶ αὐτὸ ἀκριβῶς ἀποτελεῖ τὴν ἰδιόζουσαν σφραγίδα τῆς προσωπικότητός του. Ὁ Μητροπολίτης Χρυσόστομος ὑπῆρξε ἄνθρωπος, «κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν» τοῦ τελειοτάτου προτύπου.

Ἀνθρωπος! πόσον δύσκολον πρᾶγμα νὰ εἴσαι ἄνθρωπος! Ὁ μεταστὰς ἐχάρισε εἰς τὴν κοινωνίαν τὴν δυνατότητα αὐτὴν καὶ ἀνεκούφισε εὐρύτατον κύκλον μετὰ τὸν εὐγενικὸν ἀνθρωπισμόν του.

Ἀλλ' ἄς δοῦμε μερικὰς λεπτομερεῖας τοῦ ὑπερέχοντος ἐκείνου ἀνθρωπισμοῦ,

Ἕνας—ἕνας καὶ μίς—μίς μετὰ σεβασμὸν ἔδιδαν τὸν τελευταῖο ἀσπασμὸν πρὸς τὸν ἀλησμόνητο Πατέρα

μερικὰς πτυχὰς τῆς ἀγίας ἐκείνης ψυχῆς, ὅσας ἡ βαθυτάτη μετριοφροσύνη του ἐπέτρεψε νὰ θαυμάσωμεν.

Ἀπλότης! καὶ ὅταν λειτουργοῦσε καὶ ὅταν ὠμίῃ καὶ ὅταν συνεζήτῃ τὸν διέκρινε ἡ κορωνὶς τῶν ἀθροιστικῶν προσόντων, ἡ ἀπλότης. Τὸν ἐνθυμοῦμαι εἰς τὸ γραφικὸ του καναπεδάκι παρὰ τὴν ἐπὶ τὴν Κυψέλην οἰκίαν του μὲ τὸ καλογερικὸ του σκουφάκι. Μόνο ποῦ ἔβλεπα τὸ ἅγιό ἐκεῖνο γεροντάκι γέμιζε ἡ ψυχὴ μου ἀπὸ πνευματικὴ ἱκανοποίησι. Σὲ ἀκουγέ· σὲ ἀκουγε μάλιστα μὲ προσοχή, μὲ ἐνδιαφέρον. Καὶ αὐτὸ δὲν τὸ ἔκανε ἀπὸ «συγκατάβασι» στὴν πνευματικὴ σου πτωχία, ἀλλὰ ἀπὸ ἀνθρωπιστικὴ κατανόησι, ἀπὸ ἐλίκρινῃ σεβασμὸ στὸν ἄνθρωπο, στὸν οἰονδήποτε ἄνθρωπο!

Δὲν προσπαθοῦσε νὰ σὲ παρασύρῃ μὲ τὴν ἀποψίτου, γιατί δὲν σὲ θεωροῦσε κατώτερό του. Σοῦ ὠμίλει μὲ τὴν μεγαλειώδη ἐκείνην δημοκρατικὴν ἀπλότητα, ποῦ ἐκπηγάζει ἀπὸ τὴν πραγματικὴν πνευματικὴν ἀριστοκρατίαν, καὶ σὲ ἄφινε ἐλεύθερον νὰ λάβῃς θέσιν.

Ἐνθυμοῦμαι τὸ παρελθὸν Πάσχα εἶχον κατὰ νοῦν νὰ μεταβῶ εἰς Ἁγίον Ὅρος νὰ ἐορτάσω ἑκεῖ. Μία ἡμέραν λοιπὸν τῆς Βαϊφόρου μὲ ἐκάλεσε εἰς τὸ γραφεῖον του ὁ ἅγιος καὶ νεανικὸς κατὰ τὸ ψυχικὸν σθένος γέρον, καὶ μεταξὺ μας διημήφθη ὁ ἐξῆς περίπου διάλογος.

— Ἐμαθα διὰ πρόκειαι νὰ μεταβῇτε εἰς Ἁγίον Ὅρος!

— Μάλιστα.

— Θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ σᾶς πῶ τὴν γνώμην μου καὶ μετὰ νὰ ἀποφασίσετε ὅ,τι νομίζετε ὀρθόν.

— Εὐχαρίστως νὰ τὴν ἀκούσω Πανιερώτατε.

— Τὸ Πάσχα εἶναι ἐορτὴ οἰκογενειακῆς χαρᾶς. Ἡ σύζυγός σας δὲν σᾶς ὑπανδρεύθη, διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ μόνον τὴν συντήρησίν της καὶ τὰ ἐκ τῆς ἐργασίας Σας ἀγαθὰ· ἔχει τὴν ἡθικὴν καὶ δικαίαν ἀξίωσιν νὰ συναπολαμβάνῃ μαζὺ σας τὰς ἀγίας ἡμέρας τῶν χριστιανικῶν ἐορτῶν. Αὐτὸ δὲ κυρίως συνιστᾷ τὸν σύνδεσμον τοῦ γάμου.

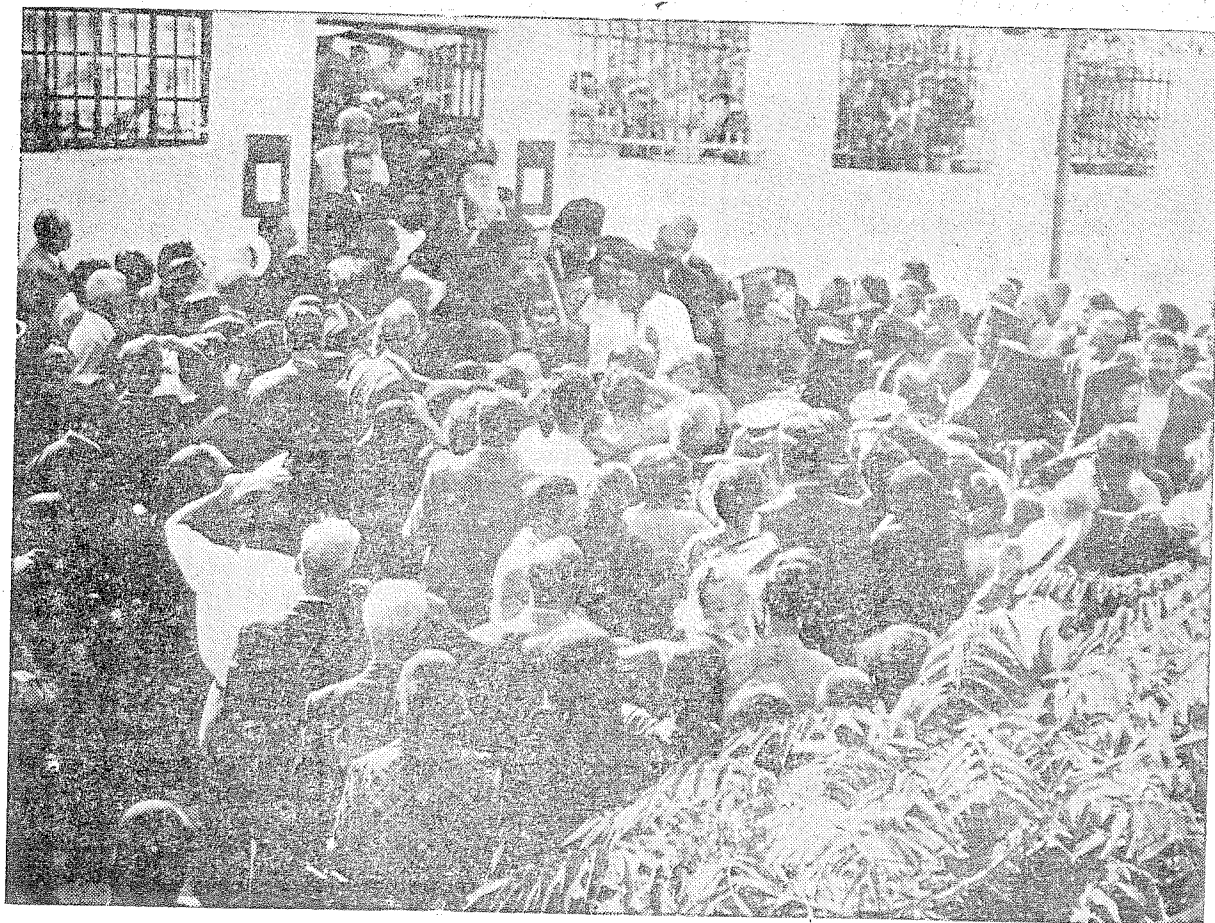
Μὴ στηρίζεσθε εἰς τὴν συγκατάθεσιν της διὰ νὰ ἀδικήσετε μίαν εὐγενικὴν γυναῖκα καὶ μὴ συσσωρεύετε νεφίδρια εἰς τὸν οὐρανὸν τοῦ οἰκογενειακοῦ Σας βίου. Ἐκτὸς ὅμως αὐτοῦ ἔχετε ὑποχρέωσιν καὶ ἔναντι τῶν ἐκκλησιασμάτων, τὰ ὅποια ζητοῦν τὰς ἡμέρας αὐτὰς ἀπὸ τοὺς ἐργάτας τῆς Ἐκκλησίας μίαν ὁμιλίαν.

Ἄς μὴ ζητοῦμε λοιπὸν αὐτὰ ποῦ μᾶς εὐχαρίστούν, ἀλλὰ αὐτὰ ποῦ ἐπιβάλλονται.

— Πανιερώτατε εἰμαι πρόθυμος νὰ ἐκτελέσω τὴν ἐντολήν Σας.

— Σᾶς παρακαλῶ δὲν δίδω ἐντολὰς· τὴν γνώμην μου ἐκθέτω καὶ σεῖς ἐλευθέρως ἀποφασίσατε.

Παρέθεσα αὐτὸν τὸν διάλογον διὰ νὰ γίνῃ γνω-

Φεύγει γιὰ πάντα, ἀπ' τὴν Ἐκκλησίαν ποδ' ἀντήχησαν αἱ βρονταὶ τῶν κηρυγμάτων του

στη ἡ ἀνθρωπιστικὴ ὑπεροχὴ του. Δὲν ἦτο «Δεσπότης», μὲ «ἀξιώσεις» καὶ «ἀπαιτήσεις» δι' αὐτὸ καὶ δὲν προσπαθοῦσε νὰ δεσμεύσῃ τὸν ἄλλον· περιέργως ὅμως τὸν ἐπειθε!

Παρ' ὅλην τὴν μορφωτικὴν του καὶ ἡθικὴν του ὑπεροχὴν, δὲν ἔζη τὸ ἀμαρτωλὸν ἐκεῖνο βίωμα τῆς διαστολῆς του ἀπὸ τοὺς ὑπολοίπους θνητοὺς. Μὲ ἄλλους λόγους δὲν ἐθεώρει τὸν ἑαυτὸν τοῦ ὑπέρτερον οὐδενός, οὔτε ὡς πρὸς τὰς γνώσεις, οὔτε ὡς πρὸς τὴν ἡθικὴν, παρ' ὅλον δὲ ὅτι ἦτο καθαρὰ καὶ ἀγνή φύσις δὲν τὸν διέκρινε ἡ ἀδυναμία τῶν τοιούτων φύσεων, ὁ ἐγωϊσμός. Διὰ τί; Διότι ἦτο ἀνθρώπος!

Οὐδέποτε ἠθέλησε νὰ σχολιάσῃ λάθη γραμματικά, συντακτικά, ἐκφραστικά τῶν ὑφισταμένων του, ἢ νὰ σατυρίσῃ δητικῶς τὰς ἐλλείψεις τῶν ἄλλων. Ὅσκις διέβλεπε λάθη, ἐφ' ὅσον μὲν αὐτὰ δὲν μετέβαλον τὸ νόημα τοῦ κειμένου τὰ ἄφινε, διὰ νὰ μὴ θίξῃ τὸν συνεργάτην του· ἐφ' ὅσον πάλιν μετέβαλον τὸ νόημα προσεπάθει νὰ κατευθύνῃ τοῦτον εἰς τὴν ἀνεύρεσιν τοῦ λάθους, ὥστε νὰ μὴ φανῇ ὁ ἴδιος διορθῶν.

Ἔθετε ὑπὸ τὴν κρίσιν ἄλλων, κατωτέρων τῆς μορφώσεώς του καὶ τῶν γνώσεών του, διάφορα ἔγγραφα του, ἔργα του οὐχὶ κατὰ λόγον ταπεινοφانوῦς φιλαρεσκείας, ἀλλὰ κατὰ λόγον εἰλικρινοῦς ἐκτιμήσεως τῆς κρίσεως τῶν συνανθρώπων του.

Ποτὲ δὲν ἐσχολίασε συνάνθρωπόν του δυσμενῶς, δι' οἰονδήποτε ἐλάττωμα.

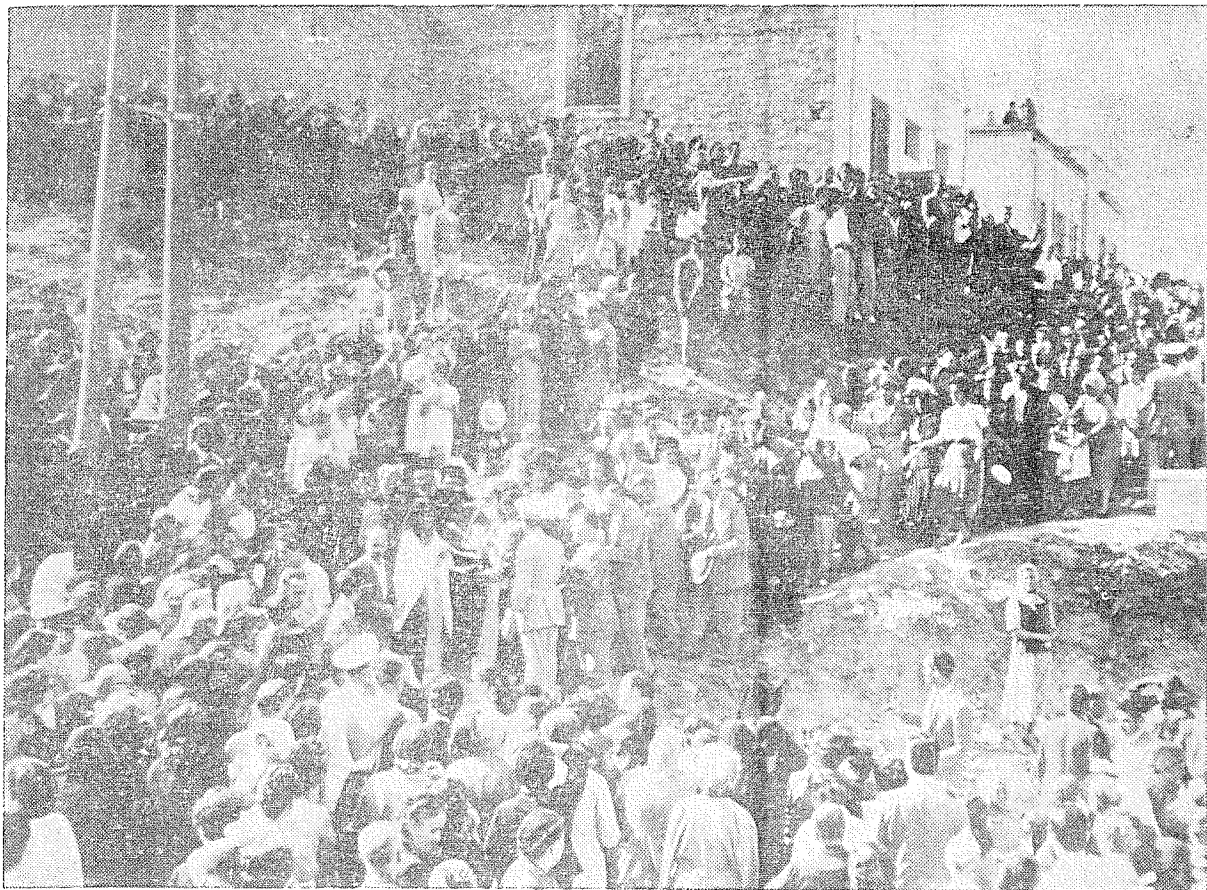
Τὸ ἐσωτερικὸν δὲ αὐτὸ ἀνθρωπιστικὸν φρόνημα ἀπετύπωσε εἰς τὸ πρόσωπόν του μίαν γλυκυτάτην εὐπροσηγορίαν. Ἐνα ἀγνὸν μαιδίωμα ἦνθει εἰς τὰ χεῖλη του καὶ ἡ φυσιογνωμία του ἐν γένει σοῦ ἐνέπνεε τὸν σεβασμὸν χωρὶς νὰ σὲ τρομάξῃ. Πτωχός, διότι ἐστάθη πάντοτε ἀνώτερος τῶν χρημάτων, δὲν ἤρνετο νὰ ἀνακουφίσῃ ὑλικῶς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην.

Ἐσέβετο τὴν συνείδησιν τῶν συνανθρώπων του· δι' αὐτὸ ἐπαγρύπνει καὶ ἐπὶ τῶν λεπτομερειῶν ἀκόμη τῆς ζωῆς του, διὰ νὰ μὴ σκανδαλίσῃ τινὰ τῶν ἐλαχίστων.

Κάποτε μετέβημεν εἰς Αἴγινα, εἰς ἓν μικρὸν μοναστηράκι. Εἰς τὸ δωμάτιον λοιπόν, ποῦ τοῦ παρεχώρησαν νὰ ἀναπαυθῇ, ὑπῆρχε ἓν ἀκόμη κρεβάτι καὶ ἓνα ζευγὺς παντόφλες. Παρεκάλεσε νὰ ἀπομακρυνθοῦν τὰ ἀντικείμενα αὐτὰ ἀπὸ τὸ δωμάτιον!! Διὰ τί; Διότι ἦτο ἀνθρώπος καὶ ἐσέβετο τὴν συνείδησιν τῶν συνανθρώπων του.

Θὰ πρέπη νὰ θεωροῦνται εὐτυχεῖς ὅσοι καθ' οἰονδήποτε τρόπον συνεδέθησαν μαζὶ του. Τὸ καύχημά των δὲ αὐτὸ ἀσφαλῶς εἶναι ὁ εὐγενέστερος τίτλος τιμῆς διὰ τὴν ζώην των.

Τὴν ἐπίζηλον αὐτὴν εὐτυχίαν αἰσθάνεται καὶ ὁ χαράσων τὰς πενιχρὰς αὐτὰς γραμμάς, ρίπτων αὐ-

Ἀτελείωτο πλῆθος μὲ σπαραγμοὺς καὶ θρήνους ἀκολουθεῖ τὸν νεκρό. Ἡγέτης του

τὰς ὡς ἐπιτάφια ἄνθη ἐπὶ τοῦ μνήματός του.

Καὶ τοῦτο διότι ὁ Ἅγιος πρῶην Φλωρίνης, δὲν ἦτο μόνον ὁ ἄμωμος Ἀρχιερεὺς, ὁ περινούστατος διανοούμενος, ὁ εὐφραδέστατος ρήτωρ, ὁ ἀγνὸς ἄγιος, ὁ ἀκαταγώνιστος μαχητὴς· ἀλλ' ἦτο πρὸ παντὸς ὁ ἀνθρώπος. Καὶ τοιοῦτοι ἄνθρωποι ὁλοκληρωμένοι, πλήρεις, ὑπέροχοι δὲν σπανίζουν μόνον μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς αὐτῆς γενεᾶς, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλην τὴν Ἱστορίαν. Τοιοῦτοι ἄνθρωποι εἶναι φαινόμενα, διαφεύγοντα τὴν ἀρχὴν τῆς σπανίας συχνότητος. Καὶ τοιοῦτον φαινόμενον ἀνθρώπου ὑπῆρξε ὁ ἐπιζῶν εἰς τὰς ψυχὰς μας ὡς ἰδέα καὶ σύμβολον καὶ πτερυγίζων μεταξὺ μας ὡς ἀθάνατος καὶ μακα-

ρία ψυχὴ, ὁ ἀείμνηστος Πρόεδρος τῆς Ἐκκλησίας Γ.Ο.Χ. Χρυσόστομος.

Τίς οἶδε πότε ἄλλοτε ἡ ἀνθρωπότης θὰ συναντήσῃ τοιοῦτον φαινόμενον!

Τὸ παράπονον τοῦ παραλύτου εἶναι καὶ παρόπονον τῆς κοινωνίας «Κύριε ἄνθρωπον οὐκ ἔχω».

Καὶ τὸ παράπονον αὐτὸ θὰ ἐξέρχεται ἀπὸ τὰς στήθη ὧσων ἐγνώρισαν τὸν ἄνδρα πλέον βαρυκάρδιον, διότι ἡ ἀπώλεια τοῦ «ἰνθρώπου» καθιστᾷ σκληροτέραν τὴν πραγματικότητα τῆς ἐλλείψεως ἀνθρώπων!

Διονύσιος Μπατιστάτος

Ἡρὸς

Ἄπαντα τὰ ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα Παραρτήματα

Ἀδελφοὶ καὶ Συνλειτουργοὶ ἐν Κυρίῳ τέκνα ἀγαπητὰ καὶ περιπόθητα

Μετὰ συντετριμμένης καρδίας καὶ ψυχικοῦ πόνου ἀπευθυνόμεθα πρὸς ὑμᾶς, ἀναγγέλλοντες καὶ διὰ τῆς παρούσης τὸν θάνατον τοῦ ποιμενάρχου μας.

Ὁ θάνατος τοῦ Ποιμενάρχου μας, καὶ διὰ τοιούτου Ποιμενάρχου, κατέστησε ὅλους ἡμᾶς ὀρφανούς· κατ' οὐδένα ὅμως λόγον θὰ δυνηθῇ νὰ ἀναστειλῇ τὸν ἀπὸ μακροῦ διεξαγόμενον λαμπρὸν τῆς Ὁρθοδοξίας ἀγῶνα. Ἀπ' ἐναντίας, πιστεύοντες, ὅτι ζεῖ καὶ κινεῖται πλησίον μας ἡ μακαρία ψυχὴ του, θὰ πρέπη ἐντονώτερον νὰ διεξαγάγωμεν τὸν ἀγῶνα, βέβαιοι, ὄντες ὅτι οὐ μόνον ἱερὸν καθήκον ἐκτελοῦμεν, ἀλλ' ὅτι ἱκανοποιούμεν καὶ τὴν μακαρίαν ψυχὴν ἐκείνου, ὅστις τὸ ὅλον πάντα προσέφερε εἰς τὸν ἀγῶνα.

Ὡς ἐκ τούτου θὰ συνεχίσῃτε τὰς ἱεράς λειτουργίας καὶ λοιπὰς ἀκολουθίας· καθ' ἑκάστην δὲ σύναξιν νὰ τελεῖται καὶ τρισάγιον «ὕπὲρ Μακαρίας Μνήμης καὶ αἰωνίου ἀναπαύσεως τοῦ προαπελθόντος Πατρὸς καὶ Ποιμενάρχου ἡμῶν Χρυσόστομου».

Νὰ ἀναπτύσσεται δι' ὀλίγων ὑπὸ τῶν ἐφημερίων τὸ ἔργον καὶ ὁ ἀγωνιστικὸς ζήλος τοῦ ἀπελθόντος Ποιμενάρχου μας.

Νὰ ἀποφεύγετε ἐπιμελῶς πᾶσαν συζήτησιν, ἀφορώσαν τὸ μέλλον τοῦ ἀγῶνος καὶ δυναμένη νὰ βλάβῃ ἐκ τῆς φύσεώς της τὸν ἀγῶνα καὶ νὰ δημιουργήσῃ χωρισμούς, διαιρέσεις, φατρίας κ.λ.π.

Νὰ ἀπεθύνεσθε προσωπικῶς ἢ δι' ἐπιστολῆς εἰς τὰ γραφεῖα διὰ πᾶσαν πληροφορίαν· σχετικὴν μὲ τὸν ἀγῶνα.

Κρούομεν τὸν κώδωνα τοῦ κινδύνου, ἐπὶ τῶν θλιβερῶν συνεπειῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐκ τούτων τεραστίων εὐθυνῶν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, διὰ τὰς τυχόν ἀνωμαλίας, ἢ σκάνδαλα, ποῦ θὰ προκύψωσιν ἐκ τῆς ἀντιρρήσεως, ἢ ἐγωϊσμοῦ, ἢ σπερμολογίας.

Ἐπαναλαμβάνομεν τὴν ἀρχαγγελικὴν προτροπὴν «στῶμεν καλῶς, στῶμεν μετὰ φόβου». Πειθαρχία, συνοχή, ἀγάπη, ἰδοὺ τὰ ὅπλα, ἀλλὰ καὶ τὰ ὠραιότερα μνημόσυνα τῆς ψυχῆς Ἐκείνου.

Ἐπὶ τούτοις διατελοῦμεν μετὰ τῆς ἐν Κυρίῳ ἀγάπης καὶ τῶν Πατρικῶν εὐχῶν.

Ἡ ὑπὸ τοῦ Ἀγίου Προέδρου διορισθεῖσα τριμελὴς Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ.

Ἀρχιεμανδρίτης

Μερκούριος

Καλοσκάμης

Ἀρχιεμανδρίτης

Παντελεήμων

Γαλούπης

Ἀρχιεμανδρίτης

Καλλιόπιος

Γεωργίου Κουλόπουλος

Ἡ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΕΙΣ ΤΟ ΠΕΝΘΟΣ

Ὅσοι δὲν ἡδυνήθησαν ἢ λόγῳ τῆς ἀποστασίας ἢ λόγῳ ἐκπροθέσμου πληροφορίας νὰ παρευρεθοῦν εἰς αὐτὴν τὴν παλλοικὴν ἐκδήλωσιν τοῦ σεβασμοῦ

ἐξετίμησε τὸν Ἅγιον Πρόεδρον ὥστε ἀνεδείχθῃ ἐπιστήθιος φίλος. Δεῖγμα καὶ αὐτὸ τῆς ἀξίας του. «Ἀντ. σσης 52)46)20 1955

πρὸς τὸν μεταστάντα ἔχρησιμοποίησαν τοὺς αἰθέρας, διὰ νὰ ἐκφράσουν τὴν συμμετοχὴν τῶν εἰς τὸν σκληρὸν αὐτὸ πένθος. Κατωτέρω παραθέτομεν τὰ κυριώτερα τηλεγραφήματα, ἀναγράφοντες τοὺς ἀποστολεῖς καὶ τὸν τόπον προελεύσεως:

Ἐξ Ἀλεξανδρείας Αἰγύπτου, Οἰκογένεια Σ. Κλωνάρη. Ἀπὸ Ράμλεϋ Ἰμβραϊμίας Οἰκογένεια Παντελῆ Φιλιππίδη. Ἐξ Ἀλεξανδρείας, Γεώργιος καὶ Γιολάνδα. Ἱερεὺς Μ. Σαββόπουλος ἐκ Δράμας. Ἐκ Νέων Μουδανίων. Οἰκογένεια Ἑλλης Ζαχαρίου. Ἐκ Φλωρίνης Στέφανος, Ἀνέτα Στέλλα. Ἐξ Ἀθηνῶν οἰκογένεια Μαγγανάρη. Ἐκ Καισαριανῆς Ἰωάννης Σαγροῆς (Ἱερεὺς). Ἐξ Ἀθηνῶν Μαρία Σταμελάτου. Εὐλαλία Γιαννάρου. Ἐκ Λαμίας οἰκογένεια Ἀβραμοπούλου. Ἐκ Θεοφάνειας οἰκογένεια Δημ. Κωνσταντινίδου. Ἐκ Κερκύρας Βαδαλίδης. Ἐκ Κερατοῦνιου Πειραιῶς Μιχ. Κατζάκης. Ἐκ Καβάλλας Ἀχιλ. Θεοδωρίδης. Ἐκ Καρυῶν Ἀγίου Ὄρους Παντελεήμων καὶ Ἀντώνιος Μοναχὸς ἐκ μέρεος ζηλωτῶν Πατέρων. Ἐκ Καλαμῶν Διοικητικὸν Συμβούλιον καὶ Παλαιοσημρολογικὸς Κόσμος Μεσσηνίας. Ἐκ Καρυῶν Ἀγίου Ὄρους Εὐθύμιος Μοναχὸς Καρακαλινός. Ἐκ Καβάλλας Παράρτημα Νομοῦ. Ἐκ Θεοφάνειας Παράρτημα περιοχῆς. Ἐξ Ἀθηνῶν Κ. Μανιαδάκης. Ἐκ Τρικινίων Παράρτημα Περιοχῆς. Ἐκ Ναούσης Παράρτημα Περιοχῆς. Ἐκ Σαλαμίνος Γ. Καπετάνιος. Ἐκ Σεργῶν Βαρόβρα Χομοντοσλή.

Ἐκ Κορίνθου Ἀλέξανδρος καὶ Μαρίνα Κόντου. Ἐκ Θεοφάνειας Ἀθ. Παπαποστόλου. Ἐκ Μεσολογίου Ἀντιστράτηγος Γεωργίου. Ἐκ Δράμας Ἀγγ. Ἡλιάδης ἐξ ὀνόματος Παλαιοσημρολογικῶν Νομῶν. Ἐκ Χίου. Ἐκ Μυτιλήνης. Ἐκ Πάρου Μοναχὸς Μάρκος Χανιώτης. Ἐκ Καρδίτης Ταλλιαδούρου. Καὶ ἐξ ἄλλων πολλῶν μερῶν ἐστάλησαν.

Εἰς ὅλα αὐτὰ τὰ τηλεγραφήματα εἶναι διάχυτος ὁ πόνος διὰ τὴν ἀπώλειαν ἑνὸς τόσοῦ πολυτίμου διὰ τὴν κοινωνίαν ἀνθρώπου καὶ ὑποκάριος ἢ εὐχὴ τοῦ ἀνταξίου διαδόχου του, συνεχιστοῦ τοῦ ὑψηλοῦ ἀγῶνος τῆς ὁρθοδοξίας. Εἶναι καὶ αὐτὰ ἀντικατόπτρισμα τῆς Πανελληνίου Ἀγάπης, ποὺ ἀπελάμβανε ὁ Πανιερώτατος. Ἰδιαιτέρως συγκινητικὸν εἶναι τὸ τηλεγράφημα τοῦ Ἡγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ὑψηλοῦ, ἀπὸ τὴν Ἀντίσσα Μυτιλήνης, ὅστις ἐστάθη ὁ τελευταῖος δεσμοφύλαξ του κατὰ τὴν τελευταίαν ἐξορίαν ὑπὸ τῆς «Χριστιανικῆς!!! Ἐκκλησίας Ἀθηνῶν» καὶ ὅστις τοσοῦτον

Αἱ οἰκογένειαι Κωνστ. Ι. Ζαχαρία καὶ Γεωργ. Θ. Καβουρίδου θερμῶς εὐχαριστοῦσι πάντας, τοὺς ὁποσδήποτε συμμετασχόντας εἰς τὸ βαρύντατον πένθος τῶν ἐπὶ τῷ ἀδοκίτῳ θανάτῳ τοῦ σεβαστοῦ τῶν Θεοῦ, Ἀρχηγοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἑλλήνων Ὁρθοδόξων Παλαιοσημρολογιτῶν, Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου πρῶν Φλωρίνης Κυροῦ Χρυσοστόμου.

Κώσταν Μελοπομένη Ζαχαρίαν

Κρίσης 24

Κυψέλη—Ἀθήνας

Μετ' ἀφάτου λύπης καὶ καρδιοφόρου θλίψεως ἐπληροφορήθην τὴν πρὸς Κύριον ἐκδημίαν τοῦ προσφιλεστάτου Θεοῦ Σας καὶ ἐμοῦ ἀδελφικοῦ φίλου πρῶν Φλωρίνης Χρυσοστόμου Στόπ. Συμμετέχω ὁλοψύχως βαρυτάτου πένθους εὐχομαι ὅπως ὁ Κύριος κατατάξῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ μετὰ τῶν Αἰκαίων.

Ἡγούμενος Σεραφεῖμ».

Κατάθεσις Στεφάνου.

Ἐπὶ τῆς Σεπτῆς σοροῦ τοῦ ἐκδημήσαντος Ἐπισκόπου καὶ Ἡγέτου κατέθεσαν βαρυτίμους στεφάνους: Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Σταυρουπίλεως κ. Πολύκαρπος Λιώσης. Τὸ Διοικ. Συμβούλιον Π.Θ.Ε.Ο.Κ. Ἡ Μεγάλῃ Ἐπιτροπῇ Ἀγῶνος. Ὁ Κλῆρος του, Σύλλογος Κυριῶν «Παναγία ἡ Ὁδηγήτρια». Οἰκογένεια Δημ. Κωνσταντινίδου ἐκ Θεσσαλονίκης οἰκογένεια Κλ. Πυργαλά.

Χρήματα ἂντι Στεφάνου.

Ὁ κ. Ἀριστείδης Ζαχαρίας ὑπὲρ τοῦ Γενικοῦ Φιλοπτώχου Ταμείου τῆς Ἐκκλησίας μας	δρχ. 500
Τὸ Παρῶμα Θεοφάνειας ὑπὲρ τοῦ Γεν. Φιλοπτ. Ταμ.	300
Ὁ κ. Ἀγγ. Ἀντωνόπουλος » » » » »	50
Ὁ κ. καὶ κ. Σπ. Βλάχου » » » » »	200
Ἡ δ/νις Γεωργ. Πονηράκου » » » » »	100
Ἡ κ. Ἐλένη Δροσβί » » » » »	300
Ὁ κ. καὶ κ. Ν. Τσεκούρα ὑπὲρ τοῦ Ἱεροῦ ἀγῶνος » τῶν πτωχῶν ἀδελφῶν	250
Ἡ κ. Σοφία Κηρύκου ὑπὲρ τοῦ Γεν. Φιλοπτ. Ταμ.	50
Ὁ κ. Δ. Κυριακόπουλος » » » » »	50
Ὁ κ. Παν. Καραμάνος » » » » »	50
Ὁ κ. Ἰωάν. Λοῦμος » » » » »	100
Ἱερεὺς Μιχαὴλ Σαββόπουλος » » » » »	77

Πανελλήνιον πένθος.

Ἦθελε ὁ Θεός! Ναι ἤθελε ὁ Θεὸς τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου τοῦ Ποιμενάρχου μας νὰ πενθήσῃ ὁλόκληρος ἡ Ἑλλάς. Νὰ κτυπήσουν πένθιμα οἱ κώδωνες ὅλων τῶν Ἐκκλησιῶν. Νὰ σταματήσῃ ἡ ἀναπνοὴ τοῦ Ἔθνους. Αὐτὸ ἤθελε ὁ Θεός! Γι' αὐτὸ τὸν ἐκάλεσε κοντὰ Του, τὴν ἡμέρα τῆς ἐκδηλώσεως τῆς Πανελληνίου διαμαρτυρίας διὰ τὰς τουρκικὰς ὁμοτιτας, διότι καὶ ἐκεῖνος εἰργάσθη διὰ τὸ Ἔθνος, διὰ τὴν πατρίδα. Καὶ τὴν εὐφημιον αὐτὴν ἀναγνώρισιν θὰ τὴν ἡγοῦντο οἱ ἀνθρώποι τῆς ἐποχῆς μας μὲ τὰς μικρότητάς των. Ἦθελε ὁ Θεὸς νὰ τὸν πενθήσῃ διὰ 30 λεπτὰ ὁλόκληρος ἡ Ἑλλάς. Καὶ ἔγινε!

ΟΙ ΕΚΦΩΝΗΘΕΝΤΕΣ ΛΟΓΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΝΕΚΡΟΥ

Πλήρεις συντριβῆς, ἀλλὰ καὶ μὲ τὸν παλμὸν τῆς χριστιανικῆς ἐλπίδος ἠκούσθησαν οἱ ἐνώπιον τοῦ νεκροῦ ἐκφωνηθέντες λόγοι. Τοὺς παραθέτομεν ὡς μνημεῖα σεβασμοῦ καὶ ἀφοσιώσεως πρὸς τὸν ἐκλιπόντα Ἀρχηγόν. Ὡμίλησαν ἐκ μέρους τοῦ κλήρου ὁ Πανός. Ἀρχιμανδρίτης κ. Χρυσόστομος Ναολλίμης—ἐκ μέρους τῆς Μ. Ἐπιτροπῆς ὁ κ. Π. Ροδάκης.—Ἐκ μέρους τῆς Π.Θ.Ε.Ο.Κ. ὁ κ. Δ. Κυριακόπουλος. Ἐπὶ τοῦ τάφου ὁ κ. Διον. Μπατιστάτος.

Ἀσάφτως ὠμίλησαν ὁ ὑπουργὸς Δικαιοσύνης κ. Κλ. Θεοφανόπουλος, οὐτις ὁ υἱὸς κ. Τάνης Θεοφανόπουλος παρηκολούθησε τὴν κηδείαν καὶ ὁ Παροισιολ. Ἀρχιμανδρίτης κ. Ἀνάκιος Παπᾶς.

Ὁ λόγος τοῦ Ἀρχιμανδρίτου κ. Χρυσοστόμου Ναολλίμης.

«Μακάριοι οἱ νεκροὶ οἱ ἐν Κυρίῳ ἀποθνήσκοντες ἀπ' ἄρτι νῆαι, λέγει τὸ Πνεῦμα, ἵνα ἀναπαύσωνται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν, τὸ γὰρ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν». (Ἀποκ. 15, 13).

Θεοφιλῆς Ὁμήγουρι,

Καὶ πάντα μὲν τὰ αἰφνίδια καὶ ἀπροσδόκητα γεγονότα παρέχουσιν ἡμῖν αἰτίαν, ἵνα πολλὰ διδαχθῶμεν τὰ ὠφέλιμα περὶ τῆς ματαιότητος καὶ ἀσταθείας τῶν ἐν τῇ παρουσίᾳ ζωῇ πραγμάτων· τοῦ θανάτου δὲ ὁ σμερδαλέος κεραυνὸς εἶπερ τι καὶ ἄλλο, ἐκτὸς τῶν μερικῶν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πληγέντος τραυμάτων, δημιουργεῖ καὶ πολλὰ ἄλλα γενικωτέρας σημασίας ἀτυχήματα καὶ ἀφήνει κενὰ ὄντως δυσαναπλήρωτα.

Τὰς ὀδυνηρὰς συνεισείας ἐνὸς τοιούτου ἀπροσδοκίτου ἀτυχήματος ἐμβρόντητοι αἰσθανόμεθα σήμερον καὶ ἡμεῖς. Τὸ θλιβερὸν ἄγγελμα τοῦ θανάτου τοῦ Πνευματικοῦ ἡμῶν Πατρὸς καὶ Ποιμενάρχου διὰ παντὸς τρόπου τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγὺς μεταδοθὲν συνήγαγεν ἡμᾶς σήμερον ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ Ναῷ, ἵνα τὸ τελευταῖον κατὰσπαζόμενοι τὸ ἱερὸν αὐτοῦ Σικῆνος δεχθῶμεν ἐν νεκρικῇ σιγῇ τὰς θεολειθεῖς αὐτοῦ πατρικὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας.

Εἰς ἐμὲ δέ, «τὸν ἐλάχιστον ἐν ἀδελφοῖς καὶ μικρότερον ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς μου», ἔλαχεν ὁ ἄχαρις κληρὸς, ἵνα ἀπευθύνω, ὡς ἐκπρόσωπος τῶν ἐν Κυρίῳ συλλειτουργῶν, τὸν ὕστατον υἱκὸν χαιρετισμὸν καὶ προπέμψω τὸν κοινὸν Πατέρα εἰς τάφον, ἐν συνοχῇ αἱμασσοῦσης καρδίας, ἐπιστέφων τὴν ἱεραρχικὴν αὐτοῦ κορυφὴν δι' ὀλίγων καὶ ἀπλῶν τινῶν ἀποχαιρετιστηρίων ρημάτων, ἅτινα ὡς ἄνθη εὐτελεῖ ἐκ τοῦ πενιχοῦ τῆς διανοίας μου ἀγροῦ θὰ συλλέξω.

Ἀλλὰ τίς ἡ θέα αὐτοῦ; Μήπως ἀπατώμαι; Μήπως εἰς παραίσθησιν περιήλθον; Μήπως ὄραμα βλέπω καὶ φενάκην ἀντικρύζω; Μήπως ἐξέστην; Εἶναι πράγματι Ἐκεῖνος, καὶ ὄντως ὁ τέως εὐλαὸς καὶ ἠδύλαλος νῦν ἄλαλος; ὁ ἀεικίνητος, ἀκίνητος; ὁ ἀήτητος, πεπτωκὸς; ὁ περιφρονητὴς τοῦ θανάτου, νεκρὸς; ὁ πυρίπνοος, ἄπνοος;

Ἀμφιβάλλων εἰς ἑαυτὸν ἐρωτῶ καὶ ὑμᾶς τοὺς ἐνταῦθα ἐν ἱερῷ ὁμηγύρει συναχθέντας· ὅρα νεκρὸς ὁ ἀείποτος ἐν Κυρίῳ ζῶν, ἅν πολλάνικς τοῦ σώματος ὁ θάνατος αὐτὸν ἀπειλῶν, ἀλλὰ νὰ ἐγγίσῃ αὐτὸν μὴ τολμῶν;

Τὴν θλιβεράν καὶ ὀδύνης ἀνάμεστον εἰδησιν λαβὼν ἔσπευσεν ἀσθμαίνων, ἰδρωτὶ κρῦν καὶ ἀκατασχέτῳ περιρρέομενος, καὶ διὰ νυκτὸς ταξιδεύων, ἀπὸ τὴν πόλιν τοῦ Βόλου, τὴν τέως τόσον αὐστη-

ρὼς ὑπὸ τῆς θείας παιδαγωγικῆς ράβδου μαστιχθεῖσαν, ἐγκαταλείψας ἐκεῖ τὰ ἐρείπια καὶ τὴν πολυστένακτον συμφορὰν τῶν ἀδελφῶν, ἵνα ἐνταῦθα ἰδίαις αἰσθήσεσιν ἀντικρύσω τὴν νέαν συμφορὰν, τὴν ἐκείνης δεινότεραν, τὴν ὅχι μίαν πόλιν, ἀλλ' ὀλόκληρον τὴν πάτριον γῆν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν ἀνεπανορθώτως πλῆξασαν.

Τίς λοιπὸν οὗτος ὁ βέλει θανάτου τρωθεὶς; Τίς ὁ ἀρχιερατικῇ στολῇ περικοσμούμενος καὶ σιγῇ νεκρικῇ ἀναισθητῶν; Τίς ὁ ἀγγελιοειδὴς τὴν μορφήν ἅν τὴν νέκρωσιν τῆς σαρκὸς φέρων;

Τίς ὁ τοσαύτῃ αἴγλῃ ἱερῷ λαμπρυνόμενος καὶ πάλλευκος ψυχῇ τε καὶ σώματι ἐμφανιζόμενος; Συμμαρτυρεῖτε πάντες ὅτι εἶνε Ἐκεῖνος;

Ἀφετέ με λοιπὸν νὰ τιμῶσω τὸν νεκρὸν υἱο-πρεπῶς ἐν βαθεῖς γονάτων κλίσαι ψυχῆς τε καὶ σώματος, καὶ ἐν σιγῇ μᾶλλον ἢ ἐν λόγοις.

Προτιμότερα γὰρ πολλάκις σιγῇ, πολλὰ ἀλαλήτως· κραυγάζουσα, ἢ λόγοι βροντώδεις τὸν ἀέρα πληττοντες, πλὴν μηδὲν ἢ ἐλάχιστα πρεπωδῶς καὶ κατ' ἀξίαν φθεγγόμενον.

Πῶς νὰ τολμήσω τὸ ἐπιχείρημα; Παραλῦει μου ἡ γλῶσσα, συσπῶνται τὰ χεῖλη, κλονοῦνται οἱ πόδες, τρέμουσιν αἱ χεῖρες, συστρέφονται τὰ σπλάγχνα, θο-λοῦνται οἱ νοῦς, διὰν ἀτενίσω τὸν Πατέρα νεκρὸν, διὰν συναισθανθῶ ἡμᾶς αὐτοὺς ὀρφανούς, τὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας ἀκέφαλον, τὸ ποίμνιον ἀποιμαντον, τὴν ὀλκάδα ἀκυβέρνητον, τὸ στράτευμα ἀστρατήγητον. Ποῖαι ὅραγε ἐν προκειμένῳ αἱ κρίσεις τοῦ Θεοῦ; Ἀβυσσος πολλή! Ποῖον τὸ μέλλον ἡμῶν καὶ τῆς Ἐκκλησίας; Τί τάχ' ἔστ' αὐριον; Πῶς καὶ τίνι τρό-πῳ ὁ ἱερὸς τῆς πατρφας εὐσεβείας ἀγὼν θέλει συνε-χίσει τὴν σταθερὰν καὶ μετάρρεπτον πορείαν του μετὰ τοῦ αὐτοῦ ζήλου καὶ ἀκαταβλήτου ἐγκαρδιώ-σεως;

Πλὴν ταῦτα οὐ τῆς παρουσίας ὥρας.

«Καιρὸς παντὶ πράγματι», λέγει ἡ Γραφή.

Δὲν προτίθεμαι νὰ ἐκθέσω τὰ τῆς περιφανοῦς οἰκογενειακῆς καταγωγῆς τοῦ σήμερον εἰς Κύριον ἐκδημήσαντος, οὔτε τὰ τῆς ἀμφιλαφοῦς καὶ πολυμεροῦς ἐξωτερικῆς αὐτοῦ μορφώσεως, οὔτε τὴν κατὰ κόσμον ὑπερβάλλουσιν δόξαν καὶ τιμὴν, τῆς παγ-κοίνως ἀπῆλανε μεθ' ὅλων τῶν οἰκείων του, διότι τὸ ὑπο ἴσως θ' ἀπετέλει κοινοτοπίαν ἐξεζητημένην καὶ τετριμμένον σύνθημας ἐπικηδεῖον καὶ ἐπιτάφιον ἐγ-κώμιον.

Πλὴν ἂν ταῦτα ὡς δευτερευούσης ὁλως σημασίας σιγῇ ἀντιπαρέλθω, τὸ καθῆκον ὅμως μοι ἐπιβάλλει νὰ διακηρύξω, ὅτι ἡ ζωὴ τοῦ ὀλόκληρου τὸν ἀπέδει-ξεν ἐν τοῖς ὑστέροις τούτοις χαλεποῖς χρόνοις ὡς τὸ κατάλοιπον ὄντως τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς εὐσεβείας, καὶ ὅτι ἡ δύουσα βιοτὴ του θὰ ἐγείρῃ στήλην φω-

τοδοτίδα καθοδηγοῦσαν τὰς ἐπερχομένας γενεὰς εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντος τῆς πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον ἀκραιφνοῦς ἀγάπης. Καὶ πρῶτον. Τὶ πλέον σήμερον ν' ἀναμνησθῶμεν;

Τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἀνδρὸς τὸν ἀκέραιον, τὸν ἄκακον, τὸν στερέμινον καὶ ἀμετάθετον, τὸν ἐν πειρασμοῖς ἀδαμάντινον, τὸν φιλάγαθον, τὸν εἰλικρινῆ, τὸν δίκαιον, τὸν ἀνιδιοτελεῆ, τὸν ἀνώτερον φροντίδων κοσμικῶν καὶ χαμαιζήλων παθῶν, τὸν ἀνεξίκακον, τὸν ἐμπλεων ἀγάπης οὐ μόνον πρὸς τοὺς οἱ κείους καὶ φίλους, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς ἐχθροὺς καὶ διώκτας αὐτοῦ καὶ ψευδαδέλφους ὑστεροβούλους καὶ συκοφάντας, ἢ τὸν Πατέρα τὸν στοργικόν, τὸν Ποιμένα τῆς Ἐκκλησίας τὸν καλόν, τὸν ἀείποτε ὑπὲρ τοῦ θεολέκτου ποιμνίου του θυσιαζόμενον, τὸν ἐν ταῖς Γραφαῖς τρανὸν ἐξηγητὴν, τὸν ἐν τοῖς Κανόσι ἀκριβῆ ἐρμηνευτὴν, τὸν ἐν ταῖς Ἐκκλησιαστικαῖς Παραδόσεσι καὶ ὀρθοδόξοις ἡθεσιν ἐπιμελέστατον τηρητὴν, τὸν ὑπὲρ ὀρθοδοξίας καὶ ὀρθοπραξίας πολλὰ διδάξαντα καὶ ποιήσαντα;

Ναί. Οὗτος εἶπερ τις καὶ ἄλλος ὁμόσχημος τε καὶ ὁμότιτος ὑπὲρ Χριστοῦ καὶ τοῦ ποιμνίου του «ἐν κόποις περισσοτέρως, ἐν πληγαῖς ὑπερβαλλόντως, ἐν δικαστηρίοις καὶ φυλακαῖς καὶ πικραῖς ἐξορίαις πολλάκις», ἐν πτωχείᾳ καὶ στεργήσει, ἐν ὕβρει, μυκτηρισμῷ καὶ χλευεῖ, ἐκ τῶν ἔσω καὶ τῶν ἔξω, πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως δεινοπαθῶν καὶ

θέατρον ἀνθρώποις καὶ ἀγγέλοις γενόμενος, συχνάκις τὰ δηλητηριώδη βέλη ἐκ τῶν νώτων καὶ ἐξ οἰκείων δεχόμενος, τὰ ὥς εἰκὸς ὀδυνηρότερον τραυματίζοντα.

Τίνος ἄλλου συγχρόνου ποιμενάρχου ἢ πολυμεροῦς δρεῖσιν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἔχει νὰ ἐκδείξῃ τοσαύτην καὶ τοιαύτην ἔκτασιν; Τίνος ἄλλου ἥρωος ἐθνικοῦ καὶ Ἐκκλησιαστικοῦ αἱ πολυτεῖς ἀγῶνες καὶ αἱ θυσίαι, αἱ μέχρις ἐσχάτων ἐξικνούμεναι, ἔχουσι σήμερον τὸν ἐφάμιλλον καὶ ἰσοστάσιον;

Ὅντως οὐ μόνον τῶν Ἀποστόλων, διὰ τῆς Ἀρχιερωσύνης, τῶν θρόνων διάδοχος, ἀλλὰ καὶ τῶν τρόπων ἐκείνων μέτοχος καὶ κατὰ πάντα μιμητὴς ἐγένετο, τὰ στίγματα τοῦ Κυρίου ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ περιφέρων, ἀείποτε εἰς κινδύνους καὶ εἰς θάνατον διὰ Ἰησοῦν παραδιδόμενος, καὶ στεφανίτης μάρτυς τῇ προαιρέσει καὶ θεῖος τῆς πίστεως ὁμολογητής, καὶ τρανόφθογγος τῆς ἀληθείας καὶ τῆς δικαιοσύνης ἀπολογητής ἀναδεικνύμενος.

Τοῦτο μαρτυρεῖ ἡ Ἱμβρος, ἐπιβεβαιοὶ τὸ Μοναστήριον, διακηρύττει ἡ Φλώρινα, διαλαλοῦν αἱ Ἀθήναι, σύμπασα ἡ Ἀττικὴ γῆ, καὶ ἅπασαι αἱ μεγαλοπόλεις τῆς Ἑλλάδος, αἵτινες ἠτύχησαν νὰ δεχθῶσι τὰς Ποιμαντικὰς εὐλογίας του, ν' ἀπολαύωσι τῆς εὐφραδοῦς γλυκορρημοσύνης τῶν κατ' ἰδίαν καὶ ἐπ' Ἐκκλησίαις λόγων του, καὶ νὰ ἐντυφύσω-

Οἱ Σεμνὲς ἀδελφές τῆς Μονῆς τοῦ Π. Παρθενίου (Βαρυμπόμπης) παραλαμβάνουν ἀπὸ τὴν ἑξωτερικὴ θύρα τὸν ἀνεκτίμητο θησαυρὸ, τὸ σκῆνωμα τοῦ μεγαλυτέρου προμάχου τῆς Ὁρθοδοξίας

σιν εἰς τὰ πάμπολλα βαθυστόχαστα συγγράμματά του.

Καὶ ἤδη ὑπὸ τὸ βάρος τοῦ γήρατος καμφθεὶς καὶ νόσῳ δυσίατῳ τραχωθεὶς ἔκλινε πρὸς τὴν δύσιν καὶ συνέστειλε τὰς τηλαυγεῖς ἀκτῖνας εἰς ἐκ κλησιαστικός ἀστήρ τὰ πρῶτιστα ἐν τῷ νοητῷ τῆς πατρὸς εὐσεβείας στερεώματι φέρων, οὐχὶ βεβαίως ἵνα παντελῶς ἐκλείψῃ, ἀλλ' ἵνα λαμπρότερον εἰς ἀνωτέρους οὐρανίους ὀρίζοντας ἀνατείλλῃ.

Κλίνωμεν οὖν γόνυ πρὸ τοῦ ἱεροῦ τούτου λειψάνου καὶ μετ' εὐλαβείας ἀτενίζοντες πρὸς αὐτὸ εἰπώμεν.

Σεπτὲ Νεκρέ,

Ἄρον τὸ ὕστατον κύκλῳ τοὺς ὀφθαλμούς Σου καὶ εἶδὲ τὰ τέκνα Σου.

«*Ἦνασί σοι ἀπὸ βορρᾶ καὶ νότον καὶ θαλάσσης καὶ ἑφάς*», ἵνα προπέμψωσί Σε εἰς τὸν αἰώνιον ἐν Οὐρανοῖς ἐν Κυρίῳ σαββατισμὸν θρηνοῦντα τὴν στέρησίν Σου.

Δὸς οὖν ἡμῖν τοῖς τέκνοις Σου τὰς ὑστάτας πατρικὰς εὐλογίας Σου, δὸς τελευταῖον λόγον συμβουλῆς καὶ νουθεσίας, εἰπὲ ἡμῖν ποῦ καταλείπεις ἡμᾶς ὀρφανούς καὶ ἀποιμάντους, ποῖος ὁ Σὸς τοῦ θρόνου καὶ τῆς ποιμαντορίας διάδοχος;

Ἄλλ' ἄς μὴ ταράσσωμεν τὴν γαλήνην τοῦ ὕπνου Σου, Σεπτὲ Νεκρέ. Πλήν, τῷ οὐρανίῳ νῦν Ἀρχιποίμενι σήμερον ἐμφανιζόμενος, καὶ τῆς θεαρέστου πολιτείας Σου τὴν διαιαν ἀντιμισθίαν κομιζόμενος καὶ τῇ Ἀρχιερατικῇ Σου μεσιτείᾳ χρώμενος, αἰτησάσαι τὰ δέοντα καὶ σωτήρια ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἀπορ-

φανισθέντων τέκνων Σου, ἅτινα ὑπόσχονται Σοι, ὅτι θέλουσι συνεχίσει μετὰ τῆς αὐτῆς ὡς μέχρι τοῦδε ὑπομονῆς, ζήλου καὶ αὐταπαρνήσεως τὸν ἱερὸν τῆς εὐσεβείας ἀγῶνα, ὑπὲρ οὗ καὶ Σὺ μέχρι θανάτου ἐμακοπάθησας.

Ἄρωμεν ἤδη, εὐσεβὴς δμήγουρι, χεῖρας ἱκετίδας καὶ εὐχηθῶμεν, ὅπως ὁ νεκρῶν καὶ ζώντων Κυριεύων δεχθῇ τὴν ψυχὴν τοῦ πολύτλαντος τούτου τῆς ὀρθοδόξου πίστεως καὶ λατρείας στυλοβίτου καὶ τάξῃ αὐτὴν ἐνθα οἱ ἀπ' αἰώνων δίκαιοι ἀναπαύονται, εἰς ἡμᾶς δὲ πέμψῃ ἄνωθεν τὴν ἀμετάπτωτον ὑπομονὴν καὶ τὴν φερέλπιδα ἐγκαρδίωσιν, καὶ ἐπὶ πᾶσι τὸν ἀντάξιον τοῦ κενωθέντος θρόνου διάδοχον, «*δοῖς ποιμανεῖ τὸν λαὸν τοῦ Κυρίου ἐν πάσῃ ἐπιστήμῃ*», ἵνα ὑπὸ τὴν πνευματικὴν ἡγεσίαν τούτου, συνεχίσωμεν τὸν ὑπὲρ τῆς πατρὸς πίστεως καὶ λατρείας ἀγῶνα, εἰς τὰς ἀδαμαντίνους ἐπάλξεις τοῦ ὁποίου εὐδόκως καὶ ἡρωϊκῶς ὁ σεπτὸς οὗτος Νεκρὸς μέχρι τελευταίας πνοῆς κατ' ἐναντίον μαχόμενος ἔπεσεν.

Αἰωνία Σου εἴη ἡ μνήμη
καὶ ἄληστος, Σεπτὲ Νεκρέ

Ἡ προσφώνησις τοῦ κ. Π. Ροζάνη Προέδρου
Μεγάλης Ἐπιτροπῆς

Συνηγμένοι γύρω ἀπὸ τὸ σεπτὸν Σκήνωμά Σου, σεβάσμιε Ἱεράρχα, οἱ ἐγγύτεροι Συνεργάται Σου, παραμένουν ἄφωνοι καὶ ἐμβρόντητοι. Τοὺς ἐβούβανεν ὁ Πόνος καὶ ἡ Κατάπληξις.

Ὑστατες φροντίδες

Ἡ ὑψικάρηνος δρὸς κάτω ἀπὸ τὴν ζωογό-
νον σκιάν τῆς Ὁποίας εὗρισκον θαλπωρὴν αἱ
χιλιάδες τῶν πιστῶν Της, κατέπεσε προχθές
τὴν νύκτα. Εἶχαν συνηθίσαι οἱ Πιστοὶ Σου μα-
ζὶ μὲ τὰς εὐλογίας καὶ συμβουλὰς Σου νὰ ἀν-
τλοθῶν καθημερινῶς, ἀπὸ τὴν ἀκένωτον ψυχικὴν
δεξαμενὴν Σου, τὸ θάρρος καὶ τὴν ὑγείαν.

Τὴν ψυχικὴν ὑγείαν τὴν ὁποίαν ἀπέπνεεν
ὁλόκληρον τὸ εἶναι Σου καὶ ἔκαμνε νὰ ἀκτι-
νοβολῇ μὲ ὑπερκόσμια λάμψη ἢ φωτεινὴ Μορ-
φή Σου.

Μεγάλε Πνευματικὲ Ἀρχηγέ!

Πέραν τῶν ἐπιτελῶν καὶ τῶν προσφιλῶν
οἰκείων Σου, μυριάδες Λαοὺ ποὺ ἀπετέλουν τὴν
προσφιλή Ποίμνην Σου, προσατενίζουν τὸ Σκή-
νωμά Σου μὲ σπαραγμὸν ψυχῆς.

Ἀδόκητος ὅλως καὶ αἰφνιδία ὑπῆρξεν ἡ τε-
λευτὴ Σου καὶ ἀπέραντον ἐσκόρπισεν ἀπόγνω-
σιν εἰς τὰς πυκνὰς φαλάγγας τῶν πιστῶν Σου.

Ἄλλ' οὕτως ἠδδόκησεν ὁ Κύριος.

Προχθές τὴν ἑσπέραν ὁ Πλάστης ἐξέδωκεν
εἰς τοὺς Ἀγγέλους ταύτην τὴν ἐντολὴν Του:
Ἐπειδὴ ὁ Χρυσόστομος ὑπῆρξεν ἀκαταδάμα-
στος μαχητὴς τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ ὑπέρμαχος
τῶν θρησκευτικῶν παραδόσεων, ἀγωνισθεὶς μὲ
ἀμείωτον θάρρος καὶ καρτερίαν χάριν Αὐτῶν.
Ἐπειδὴ ὑπέβαλεν ἑαυτὸν εἰς φρικτὰς δοκιμα-
σίας, ἐξορίας, διασυρμούς καὶ διαπομπέσεις
χάριν τῆς Ἐκκλησίας Μοῦ, ὁ Χρυσόστομος ἄς
ἀποθάνῃ ὀρθίως. Διότι οὕτω θνήσκουν οἱ Με-
γάλοι Ἀγωνισταί.

Οὕτως ὠμίλησεν ὁ Κύριος καὶ ἀπέθανες
ἡρεμος καὶ ὁμιλῶν εἰς τοὺς οἰκείους Σου, ὦ
γλυκύτατε Ἀρχηγέ Μας.

Σήμερον, αὐτὴν τὴν στιγμήν, εἰς τοὺς Οὐ-
ρανούς, σάλπιγγες Ἀγγέλων ἀναγγέλλουν τὸ
Μέγα γεγονός: Τὴν ὑποδοχὴν τοῦ Χρυσοστό-
μου ἐν Σκηναῖς Ἀγίων.

Τὸν συνοδεύουν, εἰς πυκνοὺς στίχους, εἰς
τὸ ταξίδι τῆς Αἰωνιότητος, ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ ὁ-
ποῖοι ἐπὶ τῆς Γῆς μετέλαβαν ἀπὸ τὸ δισκοπό-
τηρον τῆς Ἀγιότητος καὶ καλωσύνης Του.

Οἱ θρήνοι καὶ οἱ κοπετοὶ τῶν πιστῶν Σου,
Μεγάλε Νεκρέ, εἶναι ὁ λιβανωτὸς πρὸς τὴν
Ἀγίαν ψυχὴν Σου, ποὺ πάλλευκος καὶ ἀγνή
ἐπανέρχεται εἰς τὸν Πλάστην καὶ Μέγαν Δη-
μιουργόν.

Κατέλιπες εἰς τοὺς ἐπιζῶντας μίαν μεγά-
λην παράδοσιν:

Τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν Πατρίδα, τὸν σεβα-
σμὸν εἰς τὰ ἐθνικά. Ἰδεώδη καὶ τὴν ἄτεγκτον
καὶ αὐστηρὰν προσήλωσιν εἰς τοὺς πατροπα-
ραδότους θεσμούς τῆς Ἐκκλησίας.

Κατέλιπες ὄντως, ἀλησμόνητε Ἱεράρχα, ὁ
μοῦ μὲ τὴν παράδοσίν Σου καὶ μίαν μεγάλην
Κληρονομίαν,

Τὰς μυριάδας τῶν πιστῶν ποὺ θὰ ἀναπνέ-
ουν τὸ θεῖον ἄρωμα τῆς ψυχῆς Σου. Τῶν πι-
στῶν ποὺ εἶναι ἀποφασισμένοι νὰ βαδίσουν
ἐπὶ τὰ ἴχνη σου, διὰ νὰ συνεχίσουν τοὺς ἱε-
ροὺς Ἀγῶνας σου.

Εἰς ὅλους τοὺς πιστοὺς τούτους κελεύει σή-
μερον ὁ ἐκλιπὼν Ἀρχηγός, Πιστὶν καὶ καρτε-
ρίαν.

Καὶ εἰς τοὺς Ἐπιτελεῖς Του, ὡς εἰς ἄλλους
Ἀποστόλους καὶ τοποτηρητὰς τῶν ἱερῶν Θε-
σμίων, ἡρεμον σκέψιν καὶ σοφὴν καθοδήγησιν
τῶν Πιστῶν. Περιφρούρησιν ἀγρυπνον τῆς Ἱε-
ράς Κιβωτοῦ τῆς Χριστιανωσύνης.

Ἐξεχειλίζειν, ἀδελφοί, ἀπὸ πραότιτα καὶ
καλωσύνης ἢ πολυπαθῆς ψυχῇ τοῦ προκειμέ-
νου νεκροῦ καὶ τὴν καλωσύνην συνιστᾷ καὶ
σήμερον ἀντὶ τῆς κακότητος. Τὴν συνεχῆ συγ-
γνώμην πρὸς τοὺς ἀδικοθντας ἡμᾶς καὶ τὴν
καρτερίαν εἰς τὰς ἀντιξοότητες καὶ δοκιμασίας

Ἄς ἐνωτισθῶμεν ὅλοι ἀπὸ τὸ ὑψηλόν. Κή-
ρυγμα τῆς Ἀγάπης Του καὶ ἄς εἴμεθα βέβαιοι
ὅτι καὶ μακρόθεν θὰ φωτίζῃ τὸν δρόμον μας.

Μεσίσται αἱ σημαῖαι τῆς χριστιανωσύνης
ἀπευθύνουν σήμερον τὸ Ὑστατον Χαῖρε, εἰς
Ἐκεῖνον, ὅστις ὑπὲρ πάντα ἄλλον ἐλάμπρυ-
εν Αὐτὴν ἐν τῇ ζωῇ.

Καὶ ἡ Βωβὴ θλίψις ἢ ὁ κραυγάζων σπαραγ-
μὸς ἄς μὴν ἐξουθενώσῃ τὸ θάρρος μας μηδὲ
νὰ μαράνη τὸν ζῆλον μας.

Ὁ Ἅγιος Πρόεδρος θὰ μᾶς βοηθῇ ὁ σταθε-
ρώτερον τώρα ἀπὸ τῆς νέας του ἐδρας. Καὶ
θὰ μεσιτεύσῃ εἰς τὸν ὕψιστον πρὸς χάριν τοῦ
ὀρφανοῦ ποιμνίου του.

Διότι ἄληστος θὰ εἶναι ἡ Ἀγία Μνήμη
του εἰς τὰς καρδίας μας ὅσον ὑπῆρξε σθενα-
ρὸν τὸ Πέραςμά Του ἐκ τῶν ἐγκοσμίων.

Ἄς ἐνωθοῦν αἱ δεήσεις μας ὑπὲρ Αὐτοῦ
πρὸς τὸν Ὑψιστον μὲ τὸν ὡσανὰ τῶν Ἀγγέ-
λων.

Προσφώνησις

*Τοῦ Προέδρου τῆς Πανελληνίου Θρησκευτικῆς
καὶ Ἐθνικῆς Ὁρθοδόξου Κοινωνίας*

Ἄγιε Πρόεδρε, Μεγάλε Πατέρα καὶ Θρησκευτικὴ
Ἀρχηγέ μας.

Συντετριμμένοι μέχρι μυζίων, ἀπὸ τὸν ἀδόκητον
θάνατόν Σου, δὲν ἀνευρίσκομεν λέξεις διὰ νὰ θρη-
νήσωμεν τὴν σκληρὰν ἀπώλειάν Σου.

Τὸ πλήκτρον τοῦ καθαροῦ μετάλλου τῆς ψυχῆς
ποῦ ἀνέδιδε τοὺς ὥραίους καὶ καθαροὺς ἤχους ὑπῆρ-
ξες Σὺ, ἀξέχαστε θρησκευτικὴ Ἀρχηγέ μας. Καὶ ἡ
ψυχὴ μας ἀλγεῖ μέχρι θανάτου.

Εἰς ἐμέ, ὡς πρόεδρον τῆς Πανελληνίου Θρησκευ-
τικῆς καὶ Ἐθνικῆς Ὁρθοδόξου Κοινωνίας καὶ στε-
νωτέρων συνεργάτην Σου, ἔλαχεν ὁ κλῆρος νὰ σοῦ
ἀπευθύνω ἐκ μέρους ὁλοκλήρου τοῦ Αἰοινητικοῦ
Συμβουλίου καὶ τῶν ἀπειραριθμίων Πιστῶν σου τὸ
ὑστατον χαῖρε.

Ἀξέχαστη θὰ εἶναι ἡ μνήμη Σου εἰς ὅλους μας
καὶ φωτεινὸν τὸ παράδειγμα τῆς Ἀγίας Ζωῆς Σου,
τὸ ὁποῖον ἀπαρεγκλήτως θὰ συνεχίσωμεν.

Γαῖαν ἔχεις ἐλαφρὰν δοῖδιμε Μεγάλε Ἀρχηγέ.

Ἡ ἐπὶ τοῦ Τάφου προσφώνησις

Πανιερώτατε καὶ προσκυνητὲ Δέσποτα.

Εὐρισκόμεθα ἤδη πρὸ τῆς πύλης, τῆς οδηγούσης
εἰς τὴν αἰωνιότητα. Ἐντὸς ὁλίγου, οἱ σωματικοὶ ὁ-

φθαλμοὶ μας θὰ στερηθῶσιν διὰ παντὸς τοῦ μεγαλειώδους θεάματος, ἐνὸς παλλεύκου Γέροντος, διακριθέντος οὐ μόνον διὰ τὴν ἐξαιρετικὴν του μόρφωσιν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀγνότητα τοῦ ἡθους καὶ τὴν χάριν τῆς ἐν γένει συμπεριφορᾶς του.

Ἡ πίστις ὅμως τὴν ὁποῖαν ἐνεστάλλαξε εἰς τὰς ψυχὰς μας διὰ τῶν ἀθανάτων ὁμιλιῶν του, ἡ πίστις τὴν ὁποῖαν ἐνέπνευσε διὰ τοῦ ἀγγελικοῦ του βίου ἡ πίστις τὴν ὁποῖαν ἐσφυρηλλάτησε διὰ τοῦ οὐρανοῦ παραδείγματός του ἡ πίστις αὐτὴ μᾶς καθιστᾷ ἱκανοὺς νὰ τὸν αἰσθανώμεθα πλησίον μας καὶ νὰ ἀναμένωμεν, ὅτε ὁ Κύριος μᾶς καλέσει πλησίον του, νὰ τὸν συναντήσωμεν προπομπὸν Ἄγγελον εἰς τὰς ἀθανάτους πύλας διὰ νὰ μᾶς ὑποδεχθῇ μετὰ τὸ ἀγνόν

ἐκεῖνο μεδίαιμα, ποὺ ἐκόσμηι πάντοτε τὴν πατρικὴν του μορφὴν.

Δὲν σὲ ἀποχωρίζομεθα λοιπὸν προσφιλέστατε ποιμενάρχα μας μετὰ στενάζουσας καὶ ὀλοφυρομένης καρδίας, ἀλλὰ μετὰ χροσίζουσας τὴν ἐλπίδα τῆς αἰωνιότητος, Σοῦ ὑποσχόμεθα, ὅτι θὰ συνεχίσωμεν τὸ ἱερὸν ἔργον, δι' ὃ ἠγωνίσθης, ὅχι μόνον μετὰ τὴν πεποίθησιν τοῦ καθήκοντος, ἀλλὰ μετὰ τὴν σκέψιν, ὅτι ἐκτελοῦμεν πατρικὴν Σοῦ ἀπαίτησιν. Τίποτε δὲν θὰ δυνήθῃ νὰ διαγράψῃ ἀπὸ τὰς ψυχὰς μας τὴν φυσιογνωμίαν Σοῦ, οὔτε ἀπὸ τὰς συνειδήσεις μας τὰς ἐντολάς Σοῦ.

Χαῖρε λοιπὸν ἐν Κυρίῳ, ἐκλεκτέ μας ποιμενάρχα, καὶ ἀναπαύου εἰς τὰς αὐλὰς τοῦ Κυρίου. Ἐστω δὲ αἰωνία ἡ μνήμη Σοῦ.

Σύντομος Βιογραφία

Ο ΗΓΕΤΗΣ ΤΩΝ Γ. Ο. Χ. ΕΛΛΑΔΟΣ

Εἰς τὰς 13 Νοεμβρίου 1870, μνήμην τοῦ Ἁγίου Χρυσοστόμου εἰς τὴν Μάδυτον δύο ἐνάρετοι γονεῖς

ὁ Γεώργιος καὶ ἡ Μελομένη Καβουρίδου ἔφερον εἰς τὸν κόσμον ἕνα χαριτωμένο ἀγοράκι. Ἀπὸ εὐλάβειαν εἰς τὸν Μεγάλον Ἅγιον καὶ Στυλοβάτην τῆς Ὁρθοδοξίας ἔδωσαν εἰς τὸ ἀγοράκι τους, τὸ ὄνομα Χρυσόστομος.

Πραγματικῶς ἀξιόθαυμαστος Σύμπτωσις!

Ὁ νεαρὸς Χρυσόστομος ἔπεράτωσε τὰς γυμνασιακὰς του σπουδὰς εἰς Μάδυτον. Τὸν διέκρινε εὐλάβεια, ἐπιμέλεια καὶ πάντοτε διὰ τῆς συμπεριφορᾶς του ἔτιδε τὴν ἐντύπωσιν μᾶλλον σκεπτικοῦ γέροντος παρὰ χαριέντος παιδίου.

Ἡ ἐπιθυμία τῶν γονέων του ἦτο νὰ γίνῃ ἔμπορος. Ἀλλὰ εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ νεαροῦ Χρυσοστόμου δὲν ὑπῆρχε οὔτε ἵχνος συμπαθείας πρὸς τὸν κερδῶν

Ἐρμῆν. Παρὰ τὸ νεαρὸν τῆς ἡλικίας ἀντελήφθη τὴν τεραστίαν ἀξίαν τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ ἤρρισε

νὰ τὸν διαφλέγῃ ἡ ἀσίγαστος ἐπιθυμία νὰ ὑπηρετήσῃ τὸ ἱερὸν Θυσιαστήριον.

—Κληρικὸς θὰ γίνω πατέρα.

Οὐδεὶς συλλογισμὸς καὶ οὐδεμία προτροπὴ τῶν οἰκείων του ἡδυνήθησαν νὰ τὸν μεταπείσουν Μίαν ἡμέραν μάλιστα ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ φλογεροῦ του ἐνθουσιασμοῦ ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν.

Κατόπιν τῆς ἀγίας αὐτῆς ἐπιμονῆς ὑπεχώρησαν οἱ γονεῖς τοῦ. Ὁ ἔφηβος τότε Χρυσόστομος, διὰ νὰ μὴ ἐπιβαρύνῃ τὴν οἰκογένειάν του μετὰ τὰ ἔξοδα τῶν θεολογικῶν του σπουδῶν, ἀπηνθύνθη εἰς τὸν ἐκ μὴ τρὸς θεῖον του Χαράλαμπον Στεφανίδην πλούσιον βαμβακέμπορον τῆς Αἰγύπτου. Αὐτὸν παρεκάλεσε νὰ τὸν βοηθήσῃ εἰς τὰς σπουδὰς του. (Ἀκολουθεῖ)

Ἔτσι θὰ τὸν διατηρήσῃ πάντοτε ἡ μνήμη μας.
Ἀκτινοβόλο Ἀρχηγό. Εὐθυτενέστατο Μαχητή.